

MEMÒRIA 2017

FUNDACIÓ LLUITA
CONTRA LA SIDA

La Fundació Lluita contra la Sida està situada a la Unitat VIH de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, un hospital públic que pertany a la xarxa de l'Institut Català de la Salut. Part de les activitats descrites en aquesta memòria s'han d'entendre com a fruit de la tasca realitzada conjuntament amb els professionals d'aquest hospital.

De la mateixa manera, la Fundació treballa estretament amb l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa, on es fa recerca bàsica per entendre els mecanismes de la infecció pel VIH i es desenvolupen noves teràpies i vacunes. Aquest treball en col·laboració facilita la transferència de coneixement entre professionals de la salut i investigadors clínics i bàsics, convertint-nos en un referent únic a nivell internacional.

© Fundació Lluita contra la Sida, 2017

Coordinació de la memòria: Gemma Guillén i Sònia Clemares

Disseny i maquetació: Common Sense

ÍNDEX

Qui som?	04
-La nostra essència	05
- Organigrama	06
-Equip	07-08
Què fem?	09
-Assistència	11
<i>Dades 2017</i>	12
-Recerca	13-15
<i>Línies de recerca</i>	16-29
1.Virologia clínica i genòmica microbiana	
2.Envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals.	
3.Coinfecció per virus de l'hepatitis i cohorts.	
4.Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes.	
5.Vacunes, immunoteràpies i farmacologia	
6.Estudi del funcionament cerebral en la infecció per VIH/sida.	
7.Dietètica	
<i>Estudis sobre PrEP</i>	30-31
<i>Suport a la recerca</i>	32-34
Monitorització d'assaigs clínics/Estadística	
Beques i ajuts	
-Transferència del coneixement	36-41
-Cursos organitzats el 2017	
-Compromís social	43-49
Finançament i dades econòmiques	51
Col·labora	53
Annexos	55-68

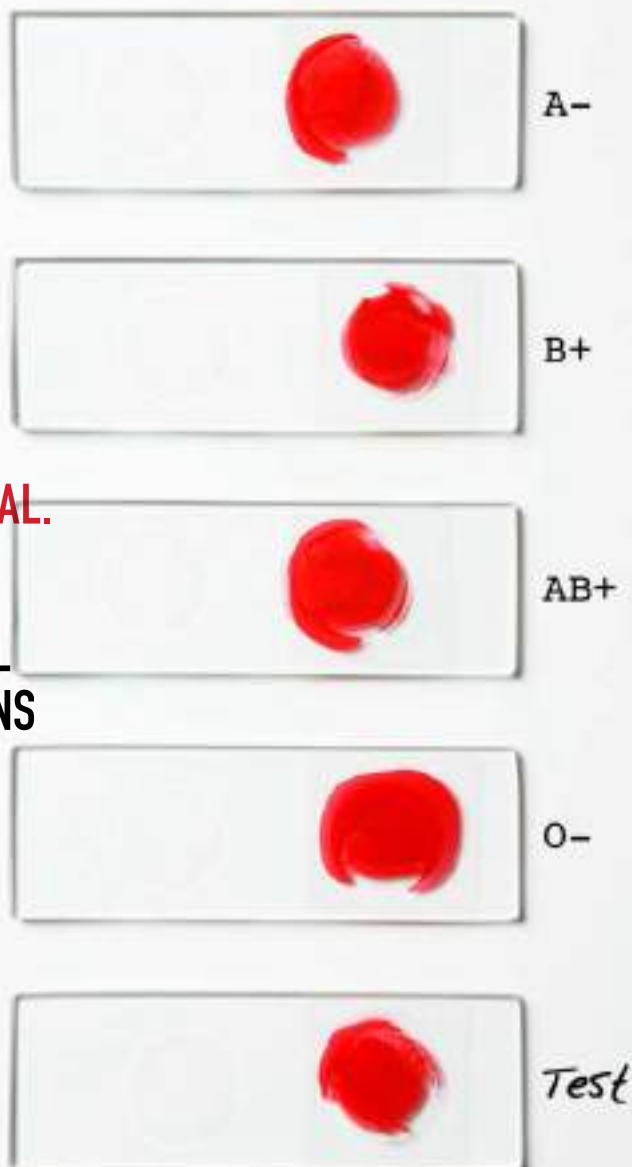
FUNDACIÓ LLUITA CONTRA EL SIDA

QUI SOM?

EL NOSTRE OBJECTIU:
CURAR LA SIDA.

MÉS DE 30 ANYS DE **RECERCA I
RECONeixEMENT INTERNACIONAL.**

AVENÇOS DETERMINANTS EN EL
CAMP DEL VIH AMB APLICACIONS
A ALTRES MALALTIES **COM EL
CÀNCER.**

LA NOSTRA ESSÈNCIA

MISSIÓ

La Fundació Lluita contra la Sida es proposa, com la seva raó de ser:

1. Oferir la millor assistència sanitària i humana a les persones afectades pel VIH.
2. Desenvolupar una recerca independent i competitiva en el camp de la infecció pel VIH.
3. Traslladar el coneixement adquirit a la societat i als professionals.

VISIÓ

La Fundació Lluita contra la Sida es proposa assolir una sèrie de fites en els propers anys:

1. Mantenir la posició com a centre de referència (en l'àmbit científic i assistencial).
2. Superar les expectatives dels nostres pacients, assegurant-ne la seva continuïtat.
3. Generar àgilment producció científica innovadora i d'alta qualitat.
4. Consolidar les línies actuals, i potenciar la interrelació entre elles i amb grups externs.
5. Aconseguir recursos que permetin l'activitat independent.
6. Consolidar la formació de becaris pre-doctorals.
7. Consolidar programes docents per professionals externs a la Unitat.
8. Transmissió activa del nostre coneixement a la societat.
9. Comptar amb uns professionals preparats, satisfets i motivats.
10. Participar en programes de cooperació en països en vies de desenvolupament.

VALORS

1. Som propers, acollidors, solidaris i amb disponibilitat.
2. Creiem en el respecte per les persones i el dret a la confidencialitat.
3. Som multidisciplinaris, experts i professionals.
4. Cerquem l'excel·lència, som innovadors i amb capacitat de lideratge.
5. Tenim capacitat d'autogestió: som versàtils i flexibles.

ORGANIGRAMA

Professionals dedicats a l'atenció de persones amb VIH, a la recerca al voltant del virus i de malalties relacionades i, en molts casos, a la docència. Treballen de manera molt estreta amb experts d'altres departaments i serveis de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa, i en xarxa amb centres de prestigi a nivell internacional.

PATRONAT

President:

Bonaventura Clotet

Secretari:

Guillem Sirera

Vocals:

Leopoldo Bieta, Maria Llatjós, Caterina Mieras, Lola Mitjans, Roger Paredes, Montserrat Pinyol, Gemma Recoder, Joan Romeu, Mónica Segarra, Elvira Vázquez i Anna Veiga.

* Clinical Research Associates (monitors d'assaigs clínics)

** Diplomats Universitaris en Infermeria

EQUIP

Metges i investigadors

Susana Benet

Coinfecció pel VPH i infeccions oportunistes.

Anna Bonjoch

Línia d'envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals.

Bonaventura Clotet

President

Cap del Servei de Malalties Infeccioses

Pep Coll

Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Ross Cranston

Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Patricia Echeverría

Envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals

Antoni Jou

Coinfecció per virus de l'hepatitis i cohorts

Josep Maria Llibre

Coinfecció per virus de l'hepatitis i cohorts

Cora Loste

Envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals

José Moltó

Farmacologia clínica

Beatriz Mothe

Immunologia i vacunes

Eugènia Negrodo

Envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals

Roger Paredes

Virologia clínica i genòmica microbiana

Cap de la Unitat VIH

Boris Revollo

Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Joan Romeu

Immunologia i vacunes

José Ramon Santos

Virologia clínica i genòmica microbiana

Guillem Sirera

Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Infermers

Carmen Alcalde

Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Isabel Bravo

Study Coordinator
Virologia clínica

Isabel Campos

Study Coordinator
Malalties infeccioses

Anna Chamorro

Study Coordinator
Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Patrícia Cobarsi

Study Coordinator
Coinfecció pel virus del papil·loma humà i infeccions oportunistes

Míriam López

Study Coordinator
Immunologia i vacunes

Cristina Miranda

Study Coordinator
Farmacologia clínica

Aroa Nieto

Study Coordinator
Coinfecció per virus de l'hepatitis i cohorts

Jordi Puig

Envelliment i complicacions associades al VIH i als antiretrovirals
Coordinador d'assaigs clínics externs

Anna Salas

Coinfecció pels virus de l'hepatitis i cohorts

Cristina Segundo

Coinfecció pel VPH i infeccions oportunistes
Coinfecció pels virus de l'hepatitis

Psicòlegs

Mª José Ferrer

José A. Muñoz-Moreno

Estudi del funcionament cerebral en la infecció per VIH/sida

Anna Prats

Neuropsicòloga

Carmina R. Fumaz

EQUIP

Estudiants predoctorals

Sara Carrillo-Molina
Pere Torres-Bertral

Dietista

Carla Estany

Treball social

Begoña Lemos

Monitorització d'assaigs clínics

Roser Escrig
Monitora

Mercè Ferràndiz
Administrativa

Sílvia Gel
Coordinadora d'assaigs
clínic interns
Responsable de qualitat

Cristina Herrero
Monitora

Oriol Noguer
Monitor

Miryam Solé
Monitora

Jésica Toro
Monitora

Estadística

Miguel Calvo

Arelly Ornelas

Nuria Pérez
Responsable d'equip

Personal d'administració

Sònia Clemares

Sandra Flores

Íngrid Martínez

Maria Navarro
Comptable

Maite Orodea

Deborah París

Comunicació, captació de fons i projectes:

Laura Duran
Project manager People in
Red

Gemma Guillén
Responsable de comunica-
ció i captació de fons

Maria Sarquella
Project Manager

Desenvolupament informàtic:

Toti Herms

Gerent

Albert Tuldrà

Col·laboradors

Àngels Andreu
Servei de farmàcia

Cristian Carrasco
Cirurgià plàstic

Crisanto Díez
Psiquiatre

Francesc Garcia-Cuyàs
Cirurgià digestiu

Guadalupe Gómez
Catedràtica d'estadística
UPC

Carmen Higuera
Cap del servei de cirurgia
plàstica

Carla Lecumberri
Ginecòloga

David Parés
Cirurgià digestiu

Marta Piñol
Cirurgiana digestiva

Susana Ruiz Bilbao
Servei d'oftalmologia

Sebastià Videla
Investigador associat

Jordi Vilà
Cirurgià plàstic

QUÈ FEM

- ASSISTÈNCIA
- RECERCA
- TRANSMISSIÓ DEL CONEIXEMENT
- COMPROMÍS SOCIAL

ASSISTÈNCIA

ASSISTÈNCIA

LA FUNDACIÓ LLUITA **CONTRA LA SIDA** OFEREIX ASSISTÈNCIA INTEGRAL A PERSONES AMB VIH: SERVEIS DE MEDICINA, INFERMERIA, PSICOLOGIA, DIETÈTICA, TREBALL SOCIAL, PSIQUIATRIA, GINECOLOGIA O PROCTOLOGIA ENTRE D'ALTRES.

LA FUNDACIÓ, MÉS ENLLÀ DEL SERVEI PÚBLIC OFERT PER LA UNITAT VIH DE L'HOSPITAL, HA PERMÈS DES DELS SEUS INICIS AQUESTA **CONCENTRACIÓ DE PROFESSIONALS** DE DIVERSES DISCIPLINES SANITÀRIES PER DONAR RESPOSTA A LES **NECESSITATS DE LES PERSONES AMB VIH** EN UNA ÚNICA UNITAT CLÍNICA.

ÉS TAMBÉ GRÀCIES A LA FUNDACIÓ QUE ELS PACIENTS ES BENEFICIEN RÀPIDAMENT DELS AVENÇOS ASSOLITS EN RECERCA I PODEN PARTICIPAR EN NOMBROSOS ASSAIGS CLÍNICS.

DADES 2017

2.923 PACIENTS

15.333 VISITES

MEDICINA

11.804

Visites:

/293 primeres

/9.962 de seguiment

/1.549 telefòniques

PSICOLOGIA

1.317

Visites:

/207 primeres

/1.110 de seguiment

DIETÈTICA

1.043

Visites

/37 primeres

/1.005 de seguiment

PSIQUIATRIA

437

Visites:

/44 primeres

/393 de seguiment

GINECOLOGIA

392

Visites:

/18 primeres

/374 de seguiment

ASSISTÈNCIA SOCIAL

340

Visites:

/77 primeres

/211 de seguiment

INFERMERIA

11.172

Assaigs, tractaments, analítiques, etc.

FIBROSCAN

329

Elastografies hepàtiques

PROCTOLOGIA

1.534

/1.004 citologies

/287 anuscòpies

/129 Control Post IQ

/114 tractaments amb

infrarojos

VALORACIÓ DEL SERVEI

La Fundació fa una avaluació continuada de la qualitat assistencial amb enquestes de satisfacció als usuaris per valorar els professionals i serveis de la Unitat VIH.

TEMPS ESPERA

4,61/5

TEMPS VISITA

4,69/5

INFORMACIÓ REBUDA

4,64/5

VALORACIÓ GENERAL

4,86/5

POLÍTICA DE QUALITAT

La Fundació Lluita contra la Sida i la Unitat VIH van renovant anualment el certificat ISO 9001:2015. Aquest segell de qualitat es va aconseguir per primera vegada l'any 2006.

RECERCA

The image shows a close-up of laboratory test tubes in a rack. The tubes are arranged in two rows. The top row has tubes with orange caps, and the bottom row has tubes with purple caps. A red banner with a white border is positioned in the upper left quadrant, containing the word 'RECERCA' in white, bold, sans-serif capital letters. The background is slightly blurred, emphasizing the tubes in the foreground.

RECERCA

ELS PROJECTES DE RECERCA QUE ES DESENVOLUPEN A LA FUNDACIÓ SÓN PROJECTES DE RECERCA **CLÍNICA O APLICADA.**

S'ESTRUCTUREN EN DIVERSES LÍNIES PER MIRAR D'AFRONTAR DE LA MILLOR MANERA POSSIBLE ELS REPTES QUE DIA A DIA ENS PLANTEGEN EL **VIH I MALALTIES RELACIONADES.**

TREBALLEM DE MANERA COORDINADA AMB L'INSTITUT DE **RECERCA PER LA SIDA** (IRSICAIXA), AMB UN EQUIP D'INVESTIGADORS BÀSICS AMB QUI FORMEM UN BINOMI QUE HA ESDEVINGUT UN REFERENT A NIVELL INTERNACIONAL.

DIFERÈNCIA ENTRE RECERCA CLÍNICA I BÀSICA

La recerca bàsica o pura té com a finalitat l'obtenció i recopilació d'informació per generar nous coneixements. La recerca clínica o aplicada, té com a objectiu resoldre un determinat problema o plantejament específic. Per exemple, i en el cas de la recerca al voltant del VIH: un investigador bàsic podria estudiar de quines parts s'ha de compondre una vacuna terapèutica contra el virus; un de clínic, estudiaria quines han estat les respostes del sistema immunitari dels diferents participants en un assaig amb aquesta vacuna.

LA NOSTRA RECERCA ÉS TRANSVERSAL I INTERNACIONAL:

1. Gràcies a la proximitat i comunicació entre personal assistencial, investigadors i usuaris, el coneixement generat es trasllada ràpidament als pacients adaptant-se a les seves necessitats.
2. Els nostres estudis, inicialment centrats únicament sobre el VIH/sida, aviat s'estenen a altres àrees de la medicina com ara el càncer, altres malalties infeccioses, el risc cardiovascular, l'envelliment accelerat, etc.
3. Col·laborem i treballem de manera coordinada amb centres de recerca de prestigi a nivell internacional.
4. Formem part de la Comissió de l'OMS (Organització Mundial de la Salut) sobre la resistència del VIH als medicaments, principalment a l'Àfrica.
5. Col·laborem en l'elaboració de guies clíniques i polítiques de salut pública a nivell global.

RECERCA

LÍNIES DE RECERCA

1.VIROLOGIA CLÍNICA I GENÒMICA MICROBIANA

Aquesta línia s'ocupa de l'estudi de les resistències¹ del VIH als fàrmacs antiretrovirals, desenvolupament de noves estratègies terapèutiques, i estudi del paper del microbioma humà² en el desenvolupament de la infecció per VIH.

Dr. Roger Paredes, metge i investigador (Cap de línia)

Dr. José Ramón Santos, metge i investigador

Dr. Boris Revollo, metge i investigador

PRINCIPALS FITES 2017:

1. Es desenvolupen diversos estudis sobre simplificació de tractament i opcions terapèutiques per fer front al VIH.

2. Es participa activament en l'actualització de la guia de resistències de la IAS-USA (International Antiviral Society-USA), que és la més consultada al món. També continua la col·laboració amb el grup de resistències de l'OMS (Organització Mundial de la Salut) per avaluar les implicacions de les resistències als països en vies de desenvolupament.

3. Col·laboració amb Moçambic: la nostra col·laboració consisteix en aplicar el nostre coneixement per mirar de resoldre les qüestions que es plantegen sobre el terreny, centrant-nos en l'assessorament per a la implementació de noves estratègies de tractament.

-La infermera Anna Chamorro fa una estada 6 mesos (abril-setembre de 2017) a l'Hospital Carmelo.

-El Dr. Paredes i Albert Tuldrà (gerent de la Fundació), visiten l'Hospital Carmelo el juliol de 2017.

1 La resistència als medicaments es refereix a la capacitat d'un virus de continuar multipliquant-se tot i la presència de fàrmacs dissenyats per combatre'l. En el cas del VIH, aquest té una gran capacitat de mutació i es multiplica molt ràpidament. D'altra banda, el fet de no prendre adequadament a la medicació pot afavorir l'aparició de resistències. El desenvolupament de resistències va deixant al pacient sense opcions de tractament de forma progressiva.

2 Més del 99% de la "nostra" informació genètica és en realitat informació procedent dels milions de microbis que habiten al nostre organisme. El nostre microbioma exerceix una gran influència en la nostra salut i, en el cas de persones amb el sistema immunològic compromès, com són les persones amb VIH, l'estudi de la influència del microbioma sobre el seu sistema immunològic podria ser clau en la millora de la seva qualitat de vida i en l'augment de defenses per poder combatre la infecció.

LÍNIES DE RECERCA

La germana Elisa Verdú, metge i missionera originària d'Alcoi, és la impulsora i l'ànima de l'Hospital Carmelo, un centre de salut situat a un dels llocs més afectats pel VIH a Moçambic (a la província de Gaza, concretament a la zona urbana de Chokwe). L'hospital, referència per al maneig dels pacients infectats pel VIH i la tuberculosi a la zona, funciona des de l'any 1995 amb l'ajuda de les germanes de la comunitat de la caritat de Saint Paul.

La major concentració de casos d'infecció pel VIH al món està situada a l'extrem sud de la regió subsahariana del continent Africà. En aquesta regió hi ha aproximadament 19,2 milions de persones infectades, el que equival al 52% de la població infectada a nivell mundial.

-**Moçambic** és un dels països més afectats per l'epidèmia en aquesta regió, amb una prevalença estimada del 10,5% de la població d'entre 15 i 49 anys.

-Dins del país, la **província de Gaza** té els percentatges de seroprevalença més alts (25,1%). El districte de Chokwe és el més afectat dins de la mateixa província, amb una seroprevalença que podria estar al voltant del 42% a la zona urbana.

REPTES DE FUTUR:

1. Es durà a terme un estudi clínic per comparar l'eficàcia i seguretat d'una estratègia de simplificació del tractament basada en Dolwutegravir i Darunavir/Cobicistat versus la teràpia habitual en persones amb VIH en supressió viral però amb "archived multi-drug resistance mutations".
2. Seguiment de l'estudi INSTINCT, per avaluar l'efectivitat dels tractaments antiretrovirals basats en inhibidors de la integrasa, així com els seus resultats clínics, patró de resistència després d'un fracàs virològic i cost-efectivitat.
3. S'estudiaran aquells pacients que s'hagin infectat amb el VIH posteriorment a haver utilitzat PrEP.
4. En col·laboració amb tot el Servei de Malalties Infeccioses i altres hospitals catalans, es treballarà per implementar els trasplantaments fecals com a eina per disminuir la colonització per bacteris resistents a múltiples antibiòtics.
5. A nivell del projecte amb Moçambic iniciarem un estudi prospectiu per comprendre quina és la millor manera de seguir els pacients infectats pel VIH.

LÍNIES DE RECERCA

2. ENVELLIMENT I COMPLICACIONS ASSOCIADES AL VIH I ALS ANTIRETROVIRALS

Identificació dels efectes adversos secundaris al tractament antiretroviral i d'altres complicacions associades al VIH i a la inflamació sistèmica³ que provoca a l'organisme.

Dra. Eugènia Negrodo, metge i investigadora (cap de línia)

Dra. Anna Bonjoch, metge i investigadora

Dra. Patricia Echeverría, metge i investigadora

Dra. Cora Loste, metge i investigadora

Jordi Puig, infermer d'estudis clínics

PRINCIPALS FITES 2017:

Manteniment del circuit assistencial específic per majors de 60 anys. El sistema immunitari de les persones amb VIH està permanentment activat per poder combatre els efectes del virus: això comporta una inflamació crònica que pot tenir efectes nocius sobre l'organisme, com per exemple, problemes cardiovasculars, ossis o renals. A més, s'hi afegeix l'envelliment dels pacients, que també s'acompanya d'inflamació, agreujant o accelerant el procés. Per aquest motiu, s'ha creat un circuit per poder atendre de manera més específica i multidisciplinària als pacients majors de 60 anys. S'ha creat la cohort Over60.

S'ha desenvolupat l'APP +AppProp, per millorar la comunicació metge-pacient i viceversa i, de moment, s'ha iniciat amb un grup de pacients de més de 60 anys. D'aquesta manera es vol millorar el control clínic, la prevenció de comorbiditats i la qualitat de vida d'aquests pacients.

S'ha seguit col·laborant amb el servei de nefrologia de l'Hospital Germans Trias i Pujol per detectar microvesícules a l'orina i avaluar les seves implicacions. També es treballa amb d'altres serveis com el de cirurgia plàstica (tractament de la lipodistròfia) o el d'oftalmologia (per alteracions visuals en persones amb VIH), i amb centres externs com per exemple l'ICFO (Institut de Ciències Fotòniques) amb qui s'avalua la utilitat de realitzar espectroscòpies per avaluar paràmetres com el flux sanguini o la microvasculatura entre d'altres; o amb la Universitat de Pere i Virgili de Reus, amb qui s'avalua la càrrega elèctrica de les lipoproteïnes.

Els pacients amb infecció pel VIH tenen menys densitat mineral òssia i més risc de fractures per osteoporosi. Alguns antiretrovirals estan relacionats amb aquests efectes secundaris. Es realitzen controls periòdics a les persones que es visiten a la Unitat VIH per poder detectar osteoporosi i, si es diagnostica, s'estan estudiant els efectes de diferents estratègies per intentar recuperar la pèrdua de la densitat mineral òssia. El grup ha publicat diferents publicacions en revistes internacionals sobre el cribratge i seguiment dels pacients amb osteoporosi.

³ El sistema immunitari de les persones amb VIH està permanentment activat per poder combatre els efectes del virus: això comporta una inflamació crònica que pot tenir efectes nocius sobre l'organisme, com per exemple, problemes cardiovasculars, ossis o renals.

LÍNIES DE RECERCA

Continua l'estudi Ralator, sobre l'efecte de l'atorvastatina (un fàrmac que s'utilitza per disminuir els nivells de colesterol en sang i en la prevenció de malalties cardiovasculars, així com per estabilitza les plaquetes i la prevenció de l'embòlia) en la reducció de la inflamació relacionada amb l'envelliment: hi participen persones amb VIH majors de 45 anys, comparant aquelles que reben un tractament antiretroviral basat en inhibidors de la proteasa, amb d'altres a qui se'ls fa un canvi de tractament a raltegravir, un inhibidor de la integrasa.

REPTES DE FUTUR:

1. Ampliar els usos i els usuaris de l'APP +AppProp, oferint-la a la totalitat dels pacients de la Unitat VIH (no només als majors de 60 anys). Aquesta implementació s'anirà fent per fases.
2. S'iniciarà una teràpia basada en dieta específica (amb aportació d'aminoàcids essencials i vitamina D) i activitat física regular per millorar la salut dels pacients amb VIH i amb diagnòstic de sarcopènia - pèrdua degenerativa de massa muscular i força - o amb fragilitat. Això es traduirà en una disminució de les complicacions mèdiques i de la mortalitat, i en una reducció de la discapacitat i la dependència. Els resultats permetran establir futures mesures preventives i terapèutiques que s'haurien d'incorporar a la pràctica clínica, dirigides a pacients amb VIH i a la gent gran en general.
3. Tenim establertes i establirem col·laboracions per poder dur a terme estudis en diverses àrees, per exemple amb **GESIDA per estudiar la fragilitat** i l'esteatosi (acumulació de greix al fetge); o amb **l'Hospital Chelsea and Westminster de Londres, per observar els efectes de l'ús de Dolutegravir** en el greix corporal.
4. Es crearà una cohort internacional i una **d'europa per estudiar** l'envelliment amb el VIH.

LÍNIES DE RECERCA

3. COINFECCIÓ PER VIRUS DE L'HEPATITIS I COHORTS

Prevenció, diagnòstic i tractament de les complicacions hepàtiques en persones coinfectades amb el VIH i els virus de l'hepatitis. Les principals complicacions de la infecció crònica per el virus de l'hepatitis C són la cirrosi i el càncer de fetge.

Des del punt de vista de les cohorts (grups de pacients), la Fundació centra fonamentalment la seva activitat en la participació en estudis multicèntrics d'àmbit nacional i internacional, com els de la cohort PISCIS (catalana), la cohort CoRIS (espanyola) o la cohort Eurosidea (europea).

Dr. Josep Maria Llibre, metge i investigador (Cap de línia)

Dr. Antoni Jou, metge i investigador

Aroa Nieto, infermera d'estudis clínics

PRINCIPALS FITES 2017:

La tasca principal ha estat aplicar els tractaments de l'hepatitis.

Al 2015, amb la introducció dels nous fàrmacs contra l'hepatitis C (els que no utilitzen com a base l'interferó), es va obrir tota una nova via terapèutica per als pacients infectats amb aquest virus. Des de la Unitat VIH es va crear un comitè multidisciplinari per determinar els pacients susceptibles a rebre aquesta nova medicació, prioritzant els més greus segons dos factors principalment: el genotip del seu virus i el grau de fibrosi hepàtica.

Des d'aleshores, aquesta selecció s'ha anat fent paulatinament en base al pressupost disponible, ja que aquest tractament representa un cost molt elevat per a la sanitat pública. Actualment, s'ha incrementat el ritme i s'arriben a tractar fins a **10 pacients al mes** (en total, 110 persones en l'últim any), amb una taxa de curació gairebé del 100%.

A més a més, es participa al PADEICS (Pla de Expertesa de l'ICS) en hepatitis, i es practiquen al voltant de 700 elastografies hepàtiques cada any utilitzant l'instrument Fibroscan: aquestes proves, semblants a una ecografia, permeten valorar els diferents graus de fibrosi hepàtica evitant les biòpsies, molt més invasives i agressives.

REPTES DE FUTUR:

1. S'ha iniciat l'estudi **LIVERATE**, un estudi observacional per avaluar la taxa de reinfecció en usuaris de drogues intravenoses que han assolit una resposta viral sostinguda a les 12 setmanes de tractament amb antivirals d'acció directa.

2. També s'estudiaran la morbiditat i mortalitat a llarg termini després de l'eradicació del virus de l'hepatitis C en pacients coinfectats amb VIH i amb fibrosi hepàtica avançada o cirrosi.

3. S'han demanat dues beques, una per estudiar l'esteatosi hepàtica en persones diabètiques i l'altra per observar la taxa de regressió de la fibrosi hepàtica després de la curació del virus de l'hepatitis C (VHC).

4. S'està finalitzant un estudi, en col·laboració amb **Juergen Rockstroh** (Universitat de Bonn) sobre la coinfecció VIH-hepatitis B.

LÍNIES DE RECERCA

4. COINFECCIÓ PEL VIRUS DEL PAPI·LOMA HUMÀ I INFECCIONS OPORTUNISTES

Estudi de la coinfecció del VIH amb infeccions oportunistes com la del virus del papil·loma humà, infecció de transmissió sexual que, en les persones amb el sistema immunitari debilitat, pot provocar el desenvolupament de lesions precursors de càncers (principalment de coll uterí i d'anus).

Dr. Guillem Sirera, metge i investigador (Cap de línia)

Dr. Boris Revollo, metge investigador

Carmen Alcalde, infermera de proctologia

Patrícia Cobarsi, infermera de proctologia

Anna Chamorro, infermera d'estudis clínics

Col·laboradors externs: Sebastià Videla, Francesc Garcia-Cuyas, David Parés, Carla Lecumberri, Javier Corral.

PRINCIPALS FITES 2017:

Manteniment del servei de proctologia, amb controls rutinaris per la detecció del virus del papil·loma humà tant en homes com en dones amb VIH, independentment de la seva pràctica sexual.

REPTES DE FUTUR:

1. Consolidar la cohort de homes i dones en els controls rutinaris de detecció i tractament de la patologia ano-genital.
2. Continuar amb el projecte d'investigació per determinar els cofactors induïts pel virus del papil·loma humà (VPH) en la transmissió e infecció pel virus de la immunodeficiència humana (VIH).

LÍNIES DE RECERCA

5.VACUNES, IMMUNOTERÀPIES I FARMACOLOGIA

Aquesta línia sorgeix de la unió de les línies de farmacologia clínica i d'immunologia i vacunes. En els darrers temps, ambdues àrees de recerca han anat convergint i coincidint en molts projectes, fet que ha derivat en aquesta fusió.

Els seus objectius són:

1. Establiment de cohorts prospectives i estudis observacionals de pacients d'especial interès clínic per estudiar la resposta immunològica i el reservori viral que permeti dissenyar noves vacunes terapèutiques i proposar noves estratègies d'eradicació del VIH.
2. Dur a terme assaigs clínics amb vacunes preventives, terapèutiques, immunoteràpies i agents mobilitzadors del reservori viral.
3. Estudiar la penetració dels fàrmacs antiretrovirals en diferents compartiments de l'organisme, inclosos els teixits on s'alberga el reservori viral i avaluar les interaccions que poden existir entre ells i amb altres medicaments i/o drogues.
4. Desenvolupar models PK/PD (una tècnica que combina les dues grans disciplines de la farmacologia; la farmacocinètica i la farmacodinàmica) que descriguin el curs temporal de concentracions de medicaments, els seus efectes i la seva relació.

- **Caps de línia:** Dra. Beatriz Mothe i Dr. José Moltó
- **Infermers d'estudis:** Patrícia Cobarsi, Míriam López i Cristina Miranda
- **Investigadors col·laboradors:** Dra. Susana Benet, Dr. Pep Coll i Dra. Cora Loste.
- **Grups de recerca col·laboradors:**
 - Grup d'Immunologia Cel·lular i Genètica de l'Hoste (IP, Christian Brander - <http://www.irsicaixa.es/ca/immunitat-cellular-i-genetica-de-lhoste>)
 - Grup de Modelatge i Simulació Farmacocinètica⁴ i Farmacodinàmica⁵ (IP Marta Valle, IB Sant Pau - www.recercasantpau.cat/grup/modelatge-i-simulacio-farmacocinetica-farmacodinamica/)

PRINCIPALS FITES 2017:

La línia segueix fent el seguiment dels pacients que participen en estudis amb immunomoduladors⁶ i coordina l'aplicació clínica dels projectes d'HIVACAT⁷.

4 Farmacocinètica: ens explica els canvis de concentració del fàrmac a l'organisme a mesura que va passant el temps.

5 Farmacodinàmica: ens explica el curs temporal del efecte d'un medicament a l'organisme.

6 Medicaments que estimulen la resposta immune específica contra el VIH.

7 HIVACAT és el programa de recerca i desenvolupament de la vacuna per a la sida a Catalunya. Es desenvolupa per mitjà d'un consorci públic-privat i està integrat per l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa i el Servei de Malalties Infeccioses i Sida de l'Hospital Clínic de Barcelona. HIVACAT investiga el desenvolupament de la nova vacuna contra el VIH, de manera coordinada amb ESTEVE i amb el suport de la Fundació "la Caixa", dels Departaments de Salut i Innovació i Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació Clínic.

LÍNIES DE RECERCA

Assaigs Clínics:

BCN02-ROMI.

El projecte, finançat pel ISCIII (PI15/01188) i la Fundació Glòria Soler i dirigit per l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa i la Fundació Lluita contra la Sida es va completar al llarg del 2017. Els participants van rebre una vacuna terapèutica dissenyada per investigadors de la Universitat d'Oxford, combinada amb Romidepsina, un fàrmac destinat a `despertar` el virus "adormit" dins de l'organisme. A inicis de 2017, es van presentar els resultats preliminars de l'estudi, en els que s'aconseguia per primer cop que el sistema immunitari de 5 persones controli el VIH per si sol durant un període llarg de temps, sense necessitat de tractament antiretroviral. Dins del marc d'aquest assaig clínic, s'han realitzat dos subestudis observacionals dirigits a avaluar l'impacte de l'estratègia emprada en el sistema nerviós central (BCN02-Neuro) i el microbioma intestinal (BCN02-Microbiome) dirigits pels Dr. José Muñoz i Dr. Roger Paredes respectivament.

[Més info](#)

AELIX-002.

Durant 2017 s'ha iniciat el desenvolupament clínic amb una combinació de vacunes terapèutiques que expressen el nou immunògen (HTI) dissenyat a l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa i actualment sota llicència a AELIX Therapeutics, SL. Al juliol de 2017 es va iniciar el primer assaig clínic en humans (Fase I) en el qual 10 pacients van rebre 5 dosis de vacuna i altres 5 pacients van rebre 5 dosis de placebo. Per garantir l'absència de biaixos, l'estudi va ser doble cec, de manera que ni els pacients ni els investigadors coneixien qui rebia vacuna i qui placebo. La vacuna va ser ben tolerada, el que ha permès ampliar l'estudi a un grup addicional de 30 nous pacients. Tots els pacients reclutats són persones VIH positives tractades de forma precoç en els primers 6 mesos després de la infecció del VIH i que pertanyien a la cohort Early_cART.

Més info: www.aelixtherapeutics.com i <https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT03204617>

HIVARNA-02:

En el marc d'un projecte europeu de la convocatòria FP7 liderat pel Dr Felipe Garcia de l'Hospital Clínic de Barcelona, al llarg del 2017 s'ha realitzat un assaig clínic de Fase II multicèntric de vacuna terapèutica en la que s'administraven 3 dosis de la vacuna iHIVARNA de forma intranodal (directament als ganglis limfàtics de l'engonal).

Els objectius de l'assaig incloïen estudiar la seguretat de l'administració a la vacuna, la resposta immunològica produïda, l'efecte en la reactivació viral i la capacitat de l'estratègia en controlar la replicació viral un cop retirat temporalment el tractament antiretroviral.

[Més info](#)

DRVc-ETR.

Assaig clínic de fase I per avaluar la presència d'interaccions entre dos medicaments antiretrovirals darunavir / cobicistat (Rezolsta) i etravirina (Intelence). Els resultats de l'estudi van posar de manifest un descens important en les concentracions de darunavir i de cobicistat al administrar-los amb etravirina, el que podria afavorir el fracàs del tractament, de manera que aquesta combinació de medicaments no es recomana a la pràctica clínica.

LÍNIES DE RECERCA

Estudis de cohorts

També durant el 2017 s'ha fet seguiment de les següents cohorts (grups de pacients):

Early_cART (PI-14-072):

Cohort iniciada el 2014 per fer el seguiment d'individus amb infecció aguda/recent del VIH-1 documentada i que inicien tractament de forma precoç. L'objectiu radica en disposar d'una plataforma clínica de persones candidates a participar en assaigs clínics de vacuna terapèutica i estratègies d'eradicació i, alhora disposar de mostres biològiques de forma prospectiva des de l'inici de la teràpia antiretroviral per estudiar la resposta immunològica, l'establiment del reservori viral i els canvis en el microbioma intestinal. No es realitza cap intervenció clínica, més enllà de treure mostres biològiques addicionals i de la recol·lecció de femta per estudis del microbioma.

Per a la creació de la cohort, es col·labora estretament amb BCN Checkpoint i altres centres comunitaris de detecció del VIH i altres malalties de transmissió sexual. En el moment actual es compta amb el seguiment actiu de més de 200 persones, un nombre significatiu de les quals ha estat ja participant d'assaigs clínics de vacuna terapèutica o d'estudis observacionals amb investigadors col·laboradors (i.e. Estudi ARBRE de neuropsicologia o MetaHIV de microbioma).

Controllers (EO-09-042):

Estudi de cohorts iniciat el 2009 en col·laboració amb l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona i amb alguns centres penitenciaris de la ciutat, per al seguiment prospectiu de persones amb VIH que mantenen un nivell indetectable o molt baix de càrrega viral en absència de tractament antiretroviral, els coneguts com a controladors d'elit o virèmics. L'objectiu de la cohort és estudiar els mecanismes virològics i immunològics que intervenen en el control espontani del virus del VIH que ens ajudin a generar noves vacunes terapèutiques contra el VIH. No es realitza cap intervenció clínica més enllà de l'extracció de mostres biològiques addicionals. La cohort ha nodrit diferents estudis observacionals d'immunopatogenèsis, entre els quals destaca el projecte Late progressors o Losers que estudia els factors que fan que pacients que han estat controladors del virus, deixin de ser-ho i el qual s'ha finalitzat al llarg del 2017 (resultats van ser presentats al congrés de GESIDA 2017).

Seronegatiu Tipats (EO-09-070):

Estudi de cohorts creat al 2009 amb l'objectiu de crear un biobanc de mostres biològiques de persones VIH negatives amb informació relativa al genotip HLA coneguda que serveix com a plataforma pel seu ús experimental en diferents estudis immunològics sobre la malaltia del VIH/sida. Al llarg del 2017 i donat l'ús de les mostres en múltiples estudis realitzats a l'IrsiCaixa se n'ha ampliat el reclutament amb èxit.

LÍNIES DE RECERCA

PANNA:

Estudi de cohorts en col·laboració internacional amb diferents centres europeus que pre-tén avaluar els canvis en la concentració (farmacocinètica) dels medicaments antiretrovirals durant l'embaràs, especialment durant el tercer trimestre que és quan els canvis corporals i fisiològics són més importants. L'estudi ha mostrat com les concentracions d'alguns medicaments poden baixar de manera significativa al final de l'embaràs. Aquest descens podria augmentar el risc de transmissió del VIH al nadó, per la qual cosa es desaconsella el seu ús en aquest escenari.

Estudis observacionals/estudis pre-clínic:

EpiMap (PI-14-018) :

Estudi observacional en col·laboració amb IrsiCaixa (Dr. Alex Olvera) en el que es recluten pacients VIH positius que no reben tractament antiretroviral tant amb un perfil de controladors com de progressors per tal de d'identificar nous epítops del VIH que desencadenen una resposta de linfòtics T específica en el context d'una restricció HLA concreta. No es realitza cap intervenció clínica més enllà de l'extracció de mostres biològiques addicionals a la rutina dels pacients inclosos a l'estudi.

EAVI2020

Des de 2015 i en el context del projecte europeu de la convocatòria H2020 (EAVI2020) liderat pel Dr. Robin Shattock de l'imperial College de Londres, la Dra. Mothe col·labora amb el grup d'Immunogenicitat Cel·lular i Genètica de l'Hoste de l'IrsiCaixa en la realització de nous estudis en animals que explorin noves plataformes de vectors (BCG, lenti-virus, RNA per expressar el mateix immunogen HTI).

[Més info.](#)

LoViRet :

Estudi observacional en col·laboració amb IrsiCaixa (Dr. Javier Martinez-Picado) per l'anàlisi dels factors immunològics i virològics que determinen que alguns pacients amb infecció crònica pel VIH tractada de forma eficaç mantinguin nivells de reservori viral extremadament baixos. Al llarg del 2017 s'ha iniciat el reclutament de pacients prèviament identificats que posseeixen marcadors biològics de reservori viral baix per tal de proposar nous estudis immunoviològics. Aquests estudis impliquen la realització d'extraccions addicionals a la rutina clínica habitual, així com una leucoaferesis i biòpsies de teixits ganglionars i de mucosa rectal. Per poder controlar l'estudi correctament, es recluten alhora pacients amb característiques clíniques similars però que no tenen marcadors biològics de reservori baix.

LÍNIES DE RECERCA

REPTES DE FUTUR:

HIVACAR

Al llarg del 2017, els investigadors han iniciat la participació en el nou projecte europeu HIVACAR en el marc de la convocatòria H2020 liderat pel Dr Felipe Garcia de l'Hospital Clínic de Barcelona. L'objectiu del projecte és desenvolupar vacunes terapèutiques personalitzades pel VIH, que integrin la informació genètica dels pacients i les característiques particulars del virus emmagatzemat al reservori també, de cada pacient. En col·laboració amb el grup d'Immunologia Cel·lular i Genètica de l'Hoste i del grup de Genòmica Microbiana de l'IrsiCaixa, liderats pels Dr. Brander i Paredes respectivament, s'ha treballat en el disseny dels algorismes bioinformàtics necessaris per integrar la informació genètica humana i de seqüenciació del virus per tal de dissenyar vacunes personalitzades. Alhora, els investigadors Mothe i Moltó han col·laborat en el disseny del primer assaig clínic en humans que testarà l'eficàcia d'aquesta estratègia, en combinació amb reactivadors de la latència i anticossos monoclonals en pacients VIH positius, l'inici del qual està previst pel 2018.

[Més info.](#)

Al llarg del 2018, amb la incorporació d'una metgessa investigadora pre-doc i la sol·licitud de nou finançament competitiu, la línia té com objectius participar en nous estudis de vacunes terapèutiques i immunoteràpies així com ampliar l'estudi en:

1. l'evolució del reservori viral i la resposta immunològica en el context de l'inici precoç del tractament antiretroviral que serveixi per optimitzar noves estratègies d'eradicació;
2. l'estudi de nous biomarcadors de control virològic un cop s'atura el tractament antiretroviral en el marc d'assaigs clínics.
3. l'estudi d'interaccions farmacològiques entre els antiretrovirals i algunes drogues d'abús així com,
4. l'estudi de l'impacte de noves estratègies de tractament antiretroviral en l'establiment i aclariment del reservori viral.

LÍNIES DE RECERCA

6. ESTUDI DEL FUNCIONAMENT CEREBRAL EN LA INFECCIÓ PER VIH/SIDA

Estudi del impacte del VIH i dels tractaments farmacològics i no farmacològics sobre la cognició i el funcionament cerebral.

Jose A. Muñoz-Moreno, Doctor en Psicologia, Investigador (Cap de Línia)

Anna Prats, Expertesa en Neuropsicologia, Estudiant Pre-Doc

Sara Carrillo-Molina, Expertesa en Neuropsicologia, Estudiant Pre-Doc

Laia Costa-Samarra, Màster en Neuropsicologia, Col·laboradora

PRINCIPALS FITES 2017:

1. Publicació dels resultats principals de l'Estudi TRIANT-TE, el primer estudi realitzat a l'Estat Espanyol per estudiar l'eficàcia i seguretat d'un tractament farmacològic per als trastorns cognitius associats al VIH. Ha estat també el primer al món a estudiar els possibles beneficis d'una estratègia farmacològica amb rivastigmina transdermal (medicament utilitzat en malalties com l'Alzheimer o el Parkinson) davant dels trastorns del sistema nerviós central en persones amb VIH. Els resultats mostren una tendència a la millora de determinats aspectes cognitius en persones tractades amb el fàrmac, concretament en la velocitat del procés de la informació i el funcionament executiu (capacitat d'abstracció i planificació). Tanmateix no es va veure una millora significativa comparat amb un grup control (sense fer el tractament), fet que mostra la necessitat de portar a terme més estudis en aquest camp.
2. Coinvestigadors d'un projecte liderat pel Dr. Brander, de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa, per identificar biomarcadors que permetin predir l'estat del reservori viral de VIH i el deteriorament cognitiu mitjançant l'ús de les anomenades ciències òmiques: les "òmiques" són les ciències que permeten estudiar un gran nombre de molècules, implicades en el funcionament d'un organisme. En les últimes dècades, l'avanç tecnològic ha permès l'estudi a gran escala de molts gens i proteïnes, per exemple, permetent la creació de la genòmica o la proteòmica, entre d'altres disciplines. Cadascuna d'aquestes àrees ha ajudat a un millor enteniment de la causa de certes malalties. A més, l'aplicació del coneixement sobre les òmiques a la clínica podrà utilitzar-se per fer un diagnòstic més d'hora o per prevenir el desenvolupament d'una malaltia.
3. La Sara Carrillo-Molina, dins del Programa de Doctorat de Psiquiatria de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), ha iniciat la tesi doctoral en l'estudi del impacte de noves estratègies d'eradicació del VIH sobre el funcionament cerebral.

LÍNIES DE RECERCA

REPTES DE FUTUR:

1. Finalitzar el seguiment clínic de l'**Estudi ARBRE** i publicar-ne els primers resultats durant el 2018. L'**Estudi ARBRE** pretén determinar els beneficis dels darrers fàrmacs antiretrovirals sobre la cognició i el funcionament cerebral. Fins el moment, la majoria d'estudis realitzats en aquest terreny estan basats en tractaments que han quedat antics, a més de conèixer poc l'efecte dels antiretrovirals en el funcionament de la vida diària o en paràmetres cerebrals com el gruix cortical o la substància blanca. La majoria d'estudis previs tampoc han tingut massa en compte el moment d'inici del tractament, o variables confusores com l'estrès percebut o els esdeveniments vitals. Gràcies a la col·laboració de BCN Checkpoint i de l'Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDI), l'**Estudi ARBRE** agafarà una nova dimensió amb la inclusió, també, de persones sense el VIH. En el cas d'aquestes persones seronegatives, la informació obtinguda serà prioritària, ja que no és habitual explorar l'estat del cervell de manera tan exhaustiva en la població general sense cap patologia específica.
2. Es desenvoluparà un subestudi de neurologia vinculat a l'**assaig clínic BCN02-ROMI**, en el que s'investigarà l'impacte d'una estratègia d'eradicació basada en l'administració d'una vacuna terapèutica combinada amb el fàrmac romidepsina sobre el funcionament cerebral.
3. Es demanarà suport estructural i econòmic per al desenvolupament d'una **intervenció multimodal** amb l'objectiu de millorar la salut mental i la qualitat de vida de persones que conviuen amb la infecció per VIH/SIDA fa més de 15 anys.

LÍNIES DE RECERCA

7. DIETÈTICA

Seguiment dels pacients a nivell dietètico-nutricional (una nutrició equilibrada reforça el sistema immunitari ajudant a l'organisme a combatre els possibles efectes de la malaltia) i estudi de la composició corporal⁸.

Carla Estany, dietista (Cap de línia)

PRINCIPALS FITES 2017:

1. Pel que fa a l'assistència a persones amb VIH, s'ha obert la consulta de la Fundació els dilluns per la tarda, i s'ha començat a utilitzar l'**App +Approp** per a visites virtuals, amb un apartat amb consells dietètico-nutricionals per incentivar l'ús de les noves tecnologies entre els pacients de la Unitat VIH.

2. Es realitza la mesura de la composició corporal amb DEXA i la densitometria mineral òssia (DMO), que és la mesura de la quantitat de minerals (en general, calci i fòsfor) que conté un volum d'os. Els mesuraments de la DMO s'usen per diagnosticar l'osteoporosi, determinar si els tractaments són eficaços i calcular la probabilitat que els ossos es trenquin.

3. Participació al comitè que segueix la cohort d'envelliment valorant l'estat nutricional en la gent gran amb VIH.

4. La línia de dietètica col·labora en projectes d'altres línies de recerca de la Fundació. Per exemple, en relació a l'estudi de la genètica microbiana, col·labora amb la descripció de la dieta de persones amb VIH relacionant-la amb els diferents perfils de composició del microbioma.

5. Durant el 2017 es treballa en l'educació relativa a l'alimentació per a diferents col·lectius amb VIH i per a professionals, amb xerrades i cursos formatius. A més es treballa en l'elaboració de material educatiu, com un tríptic d'"**Informació pràctica de nutrició saludable**", que inclou pautes bàsiques d'una dieta equilibrada i saludable.

REPTES DE FUTUR:

1. Mantenir la divulgació i la formació continuada en relació a l'alimentació i diferents situacions que es poden presentar, tant a professionals com a persones que viuen amb el VIH.

2. Avançar en l'estudi i anàlisi de la composició corporal, per tal de poder valorar i establir pautes dietètiques més acurades segons els resultats.

3. Seguir col·laborant en les diferents línies d'investigació, com és la sarcopènia, l'envelliment.

⁸ Permet quantificar les reserves corporals de l'organisme i, per tant, detectar i corregir problemes nutricionals com situacions de sobrepès i obesitat o, per contra, desnutrició. La mesura de la composició corporal amb densitometria (DEXA) permet observar més enllà del pes i l'índex de massa corporal tradicional (IMC), determinar la distribució del greix corporal.

RECERCA

8-ESTUDIS SOBRE PREP en col·laboració amb BCN Checkpoint i PrepPoint

LA PREP ÉS UNA **ESTRATÈGIA DE PREVENCIÓ DEL VIH** QUE CONSISTEIX EN L'ADMINISTRACIÓ DE **MEDICAMENTS ANTIRETROVIRALS** A PERSONES VIH-NEGATIVES PER REDUIR EL SEU RISC D'INFECTAR-SE. D'ACORD AMB L'EVIDÈNCIA CIENTÍFICA, TÉ UNA **EFFECTIVITAT DE GAIREBÉ EL 100%** PER EVITAR LA TRANSMISSIÓ DEL VIH EN LES PERSONES QUE EN FAN ÚS DE MANERA CONSISTENT.

LES AUTORITATS SANITÀRIES DELS ESTATS UNITS EN VAN APROVAR L'ÚS EL 2012. DES D'ALESHORES, ALTRES PAÏSOS D'ARREU DEL MÓN TAMBÉ HO ESTAN FENT PER FER-LA ACCESSIBLE A LES PERSONES AMB **MÉS RISC D'INFECTARSE**. ES RECOMANA EL SEU ÚS EN PERSONES **SEXUALMENT ACTIVES** QUE PERTANYEN ALS GRUPS DE POBLACIÓ MÉS EXPOSATS AL VIH, AMB ELS HOMES GAIS, BISEXUALS, ALTRES HOMES QUE TENEN SEXE AMB HOMES I DONES TRANSSEXUALS AL CAPDAVANT.

ESTUDIS PREP

DISCOVER

Iniciat el 2017 i en marxa durant 3 anys. És un estudi multicèntric internacional per la implementació de Descovy (TAF emtricitabina) com a teràpia pre-exposició. Hi participen 265 persones.

PNS

Impulsat pel Ministeri de Sanitat, el PNS és un estudi sobre la implementació de la PrEP (amb el fàrmac tenofovir difumarat) en un centre comunitari amb un any de seguiment. L'estudi compta amb la participació de 175 persones.

PREP-ARA

Beca PERIS (ajuts en recerca i innovació del Pla estratègic de recerca i innovació en salut de la Generalitat) amb l'objectiu d'analitzar el cost-benefici de la implementació de la PrEP (Truvada tenofovir difumarat) en un centre comunitari en un grup d'alt risc de 70 persones.

A les visites de control d'aquests estudis, a banda dels tests de VIH, es fa cribratge de diverses infeccions de transmissió sexual cada 3 mesos, amb diagnòstic d'infeccions asimptomàtiques.

En total, s'està arribant a una població de prop de 500 persones amb alt risc d'infecció a qui es dona PrEP de manera controlada.

RECERCA

SUPORT A LA RECERCA

MONITORITZACIÓ D'ESTUDIS CLÍNICS

Les monitores són professionals de l'àmbit sanitari amb formació específica en la gestió d'assaigs clínics: controlen la seva evolució des de la seva ideació fins a la presentació de la memòria dels resultats, garantint que es duguin a terme seguint les bones pràctiques clíniques.

La seva feina consisteix en:

1. Donar suport en la redacció del protocol i la documentació específica per a cada projecte.
2. Obtenir les aprovacions pertinents segons el tipus d'estudi i la legislació vigent.
3. Preparar i mantenir els materials i els arxius que utilitzaran els promotors i els investigadors.
4. Realitzar visites als centres participants per iniciar els estudis, monitoritzar-los (fer el seguiment del protocol) i tancar-los un cop finalitzats.

FLS – RESEARCH SUPPORT

Tot i que en un principi només es treballava en l'àmbit del VIH, l'expertesa de l'equip va permetre gestionar també estudis d'altres àrees terapèutiques promoguts per investigadors o promotors externs (neurologia, cardiologia, hepatitis B, etc.). Des de l'any 2008 es treballa amb una denominació genèrica per a la CRO (Clinical Research Organization): **FLS-Research Support**.

ESTADÍSTICA

L'equip d'estadística contribueix en els projectes de recerca que es desenvolupen a la Fundació aplicant els mètodes i tècniques de l'estadística necessaris en els diferents passos d'un projecte: participa en el disseny dels estudis, fa el seguiment de la recollida de dades i, per últim, analitza els resultats i presenta conclusions.

Mitjançant un conveni de cooperació educativa amb la **Universitat Politècnica de Catalunya**, es promou que estudiants d'aquesta universitat completin la seva formació a la Fundació.

A més, el contacte amb la Politècnica permet treballar amb les tècniques més modernes i poder gaudir dels últims avenços.

SUPORT A LA RECERCA

BEQUES I AJUTS

1. Eficàcia i seguretat de la vacuna HIVconsv més romidepsina a la reducció del reservori i el control viral després de la interrupció del cART. Anàlisi PK/PD poblacional i estudi de predictors.

- **Beca FIS.** Instituto de Salud Carlos III. Ministerio de Economía y Competitividad.

- **Investigadors:** Beatriz Mothe i José Moltó.

2. Assaig clínic per avaluar les interaccions medicamentoses entre darunavir/cobicistat i etravirina en pacients infectats pel VIH.

- **Janssen Cilag,** companyia farmacèutica.

- **Investigador:** José Moltó.

3. Farmacocinètica dels agents antiretrovirals de nou desenvolupament en dones embarassades del PANNA network infectades pel VIH.

- **PANNA network.**

- **Investigador:** José Moltó.

4. Estudi TRIANT-TE:

Estudi randomitzat prospectiu controlat per comparar l'eficàcia i seguretat de dues estratègies farmacològiques diferents sobre l'alteració neurocognitiva en la infecció pel VIH.

- **Beca CAIBER** (Consortio de Apoyo a la Investigación Biomédica en Red)

- **Projecte subvencionat pel Ministeri de Sanitat i Política Social,** dins la convocatòria 2010 d'ajudes per al foment de la recerca clínica independent.

- **Investigador:** José A. Muñoz- Moreno.

5. Estudi TRIANT-TE:

Identificació de biomarcadors predictius del Reservori del VIH i de deteriorament neurocognitiu mitjançant l'ús d'òmiques.

- **Beca MINECO**

- Projecte subvencionat pel Ministerio de Economía, Industria y Competitividad / Proyectos Excelencia y Proyectos Retos / Agencia Estatal de Investigación.

- **Co- investigador:** José A. Muñoz- Moreno.

6. RALATOR: Estudi de l'efecte de l'atorvastatina per reduir la inflamació relacionada amb l'envelliment en pacients infectats pel VIH majors de 60 anys que reben un règim basat en inhibidors de la proteasa, en comparació amb un règim basat en raltegravir.

- **MSD,** companyia farmacèutica.

- **Investigadora:** Eugènia Negrodo.

SUPORT A LA RECERCA

7.Estudi pilot per avaluar l'impacte d'una aplicació de salut mòbil (App) sobre els resultats clínics i la satisfacció dels pacients infectats amb VIH més vells, com una eina emergent per a la cura, l'educació i la prevenció.

-**Gilead Internacional – Beca GoShape.**

-**Investigadora:** Eugènia Negredo.

8.**Projecte:** Coevolució del microbioma intestinal i la resposta inflamatòria després de la infecció aguda pel Virus de la Immunodeficiència Humana-1.

- Projecte subvencionat pel Ministerio de Economía i Competitividad a través del Institut Carlos III i la Fundació Feder.

- **Investigador:** Roger Paredes.

9.**Projecte:** El microbioma intestinal de fenotips VIH extrems.

- **Filantropia.**

- **Investigador:** Roger Paredes.

10.**PrEP- Ara:** Estudi d'implementació de PrEP a Catalunya amb anàlisis de utilització de recursos.

- **Beques PERIS.**

- **Investigador:** Bonaventura Clotet.

11.Prevalença del tipus de VPH anal i microbioma del recte.

-**MSD,** companyia farmacèutica.

-**Investigador:** Ross Cranston.

Background

TRANSMISSIÓ DEL CONEIXEMENT

TRANSMISSIÓ DEL CONEIXEMENT

PEL QUE FA A LA TRANSMISSIÓ DEL CONEIXEMENT LA FUNDACIÓ ES CENTRA EN:

PARTICIPACIÓ EN L'ELABORACIÓ DE GUIES CLÍNIQUES I POLÍTiques D'ACTUACIÓ AL VOLTANT DEL VIH A NIVELL GLOBAL. DESTACA LA **GUIA SOBRE RESISTÈNCIES THE GUIDE.**

APLICACIÓ DEL CONEIXEMENT GENERAT EN RECERCA EN VIH A ALTRES CAMPS DE LA MEDICINA, COM PER EXEMPLE **L'HEPATITIS C O EL CÀNCER.**

FORMACIÓ DE PROFESSIONALS EXPERTS EN VIH/SIDA: S'ORGANITZEN I ES PARTICIPA EN **CURSOS I SEMINARIS** D'ACTUALITZACIÓ EN LA MATÈRIA PERIÒDICAMENT, I DIVERSOS UNIVERSITARIS REALITZEN PRÀCTIQUES AL NOSTRE CENTRE.

ASSESSORAMENT PROFESSIONAL EN PROJECTES DE RECERCA A L'ÀFRICA.

DIFUSIÓ DEL CONEIXEMENT A LA POBLACIÓ GENERAL.

TRANSMISSIÓ DEL CONEIXEMENT

THE GUIDE

El seguiment mèdic en infeccions com el VIH o l'hepatitis és un camp en què es donen **innovacions constantment**. El coneixement de les resistències que pot crear l'organisme davant els fàrmacs antivirals, representa un dels reptes més importants per als professionals que es dediquen a tractar a les persones afectades.

Per això la Fundació Lluita contra la Sida edita anualment **The HIV & Hepatitis Drug Resistance and PK Guide**, una guia desenvolupada pels millors experts mundials en aquesta àrea. La guia inclou, per exemple, capítols específics sobre les interaccions farmacològiques que es poden produir entre medicaments, o sobre opcions terapèutiques per tractar les hepatitis B i C.

Des de 2012 existeix la versió digital d'aquesta **guia en una APP** disponible a l'Apple Store i a Google Play.

CURSOS ORGANITZATS EL 2017

L'oferta formativa de la Fundació Lluita contra la Sida es vehicula a través de l'FLS-Science, un organisme que té com a finalitat oferir programes educatius d'alta qualitat, independents i acreditats, sobre un ampli ventall de temes mèdics i científics més enllà del VIH/sida.

Amb un Panell Científic format per reconeguts metges i investigadors a nivell nacional i internacional, les activitats es dirigeixen principalment a professionals de la salut, investigadors, acadèmics, i representants d'institucions mèdiques i farmacèutiques. Alhora, també es fomenta la divulgació científica a la societat.

Per altra banda, no només s'organitzen cursos i jornades propis sinó que l'FLS-Science ofereix serveis d'assessorament i producció d'esdeveniments de formació promoguts per altres entitats que puguin requerir-los.

CURSOS ORGANIZATS

POSTCROI

POST CROI

21/02/2017

Auditori La Pedrera

Anualment la Fundació organitza aquesta jornada on es fa un resum d'aquells aspectes més destacats de la CROI (Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections), una de les conferències sobre VIH/sida més importants del món. Aquesta trobada és una de les més importants de l'estat espanyol per la seva qualitat reconeguda i l'elevada assistència.

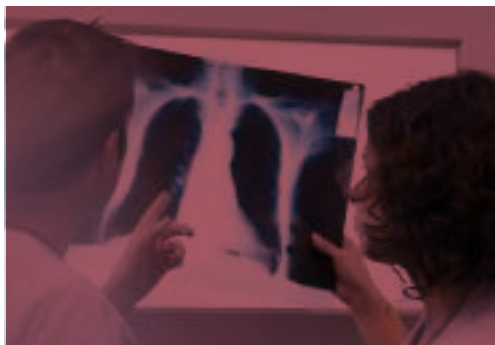
SESSIONS CONJUNTES SOBRE VIH

28/02/2017 - 14/12/2017

Hospital Santa Caterina i Hospital Josep Trueta - Girona

En el marc de la col·laboració entre els Hospitals de Santa Caterina de Salt i Josep Trueta de Girona en matèria d'infecció per VIH, es realitzen sessions conjuntes per establir pautes comuns de treball.

Cada sessió inclou la presentació de casos clínics i una actualització sobre aspectes concrets de la infecció.

ACTUALITZACIÓ SOBRE MANEIG DE COMORBIDITATS EN VIH

16/03/2017 - 18/10/2017

Saragossa / Tudela

Realització de quatre sessions sobre diversos aspectes relacionats amb el maneig de persones amb VIH que presenten altres patologies o problemes de salut: osteoporosi, tabaquisme i tumors no sida, EPOC i diabetis.

SESSIÓ DE FORMACIÓ SOBRE EL VIH I LA SIDA

27/03/2017 - 13/07/2017

Mataró

Curs per a farmacèutics sobre el tractament antiretroviral i les interaccions medicamentoses incloent el marc teòric, l'APP i casos clínics.

CURSOS ORGANIZATS

I CURS D'INFECCIÓ PER VIH MARESME - VALLÈS **18/05/2017 - 14/12/2017** **Mataró, Sabadell i Granollers**

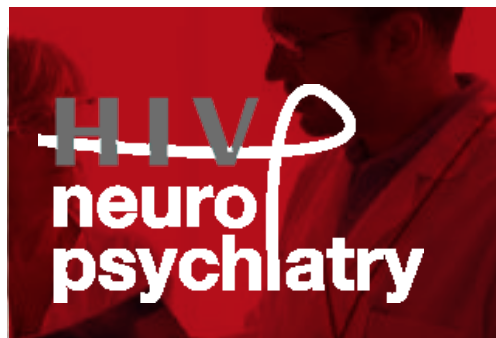
Aquest curs consisteix en 4 sessions itinerants que es realitzaran als Hospitals de Mataró Granollers i Sabadell, on s'aborden els nous reptes que planteja la infecció pel VIH relacionats amb la cronicitat, l'envelliment, les comorbiditats, els canvis en la percepció del risc d'infecció, el maneig d'altres malalties de transmissió sexual, etc.

ACTUALITZACIÓ SOBRE SIDA I METAGENÒMICA

23/05/2017

Hospital Universitari de Vic

Els avenços continus en recerca ofereixen al metge un creixent arsenal terapèutic a nivell de fàrmacs i estratègies que obliguen al professional sanitari a fer un gran esforç per mantenir-se al dia i poder oferir als seus pacients el tractament més adequat. La jornada pretén acostar els diversos temes d'actualitat en recerca sobre el VIH/sida.

10TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON NEUROPSYCHIATRY & HIV

26/05/2017 - 27/05/2017

Barcelona School Management.
Universitat Pompeu Fabra

Simposium internacional centrat en el diagnòstic i tractament dels aspectes psiquiàtrics i neuropsicològics que afecten les persones amb VIH. www.neuropsychiatry-hiv.com

ATENCIÓ AL PACIENT EN TRACTAMENT AMB MEDICACIÓ HOSPITALÀRIA DE DISPENSACIÓ AMBULATÒRIA

19/06/2017 - 22/06/2017

Unitat Docent-Facultat de Medicina
(Universitat Autònoma de Barcelona)

L'objectiu d'aquest curs és donar una visió global de l'MHDA i la formació teoricopràctica per atendre els pacients de forma idònia i només es dirigeix a farmacèutics d'hospital i metges dedicats a la gestió hospitalària.

CURSOS ORGANIZATS

HOT TOPICS IN HIV: VACCINES, IMMUNE RECOVERY AND ERADICATION

05/10/2017

Hotel Condes de Barcelona

Des de 2009, destacats experts internacionals presenten en aquesta jornada els últims avenços i actualitzacions sobre vacunes, recuperació immune i eradicació del VIH, i els estudis clínics en curs sobre el tema.

CURS ACTUALITZACIÓ INFECCIÓ VIH

12/10/2017 - 01/03/2018

Girona

L'objectiu del curs és realitzar una actualització de les novetats més rellevants en infecció pel VIH presentades en els últims congressos internacionals i abordar la problemàtica de la resta de malalties de transmissió sexual en el nostre entorn, així com l'actualització de les guies clíniques més importants adaptant-les a la pràctica clínica.

COMPREHENSIVE HPV WORKSHOP - JORNADAS SOBRE EL VPH

16/10/2017 - 18/10/2017

Recinte modernista Hospital de Sant Pau - Hospital Universitari Vall d'Hebron

Aquest és un curs-taller de 3 dies que combina conferències sobre el VPH anal i orofaringi amb sessions pràctiques per a grups més reduïts centrades en el cribratge de displàsia anal.

CURSOS ORGANIZATS

COMPREHENSIVE MANAGEMENT OF AGING IN HIV- INFECTED SUBJECTS

2/11/2017 - 03/11/2017

Buenos Aires, Argentina

L'objectiu d'aquesta jornada és revisar els temes més actuals de la infecció pel VIH i l'envelliment des d'un punt de vista multidisciplinari. S'hi tracten qüestions com ara l'aparició de mutacions de resistències als nous fàrmacs antiretrovirals, la fragilitat i l'envelliment, la inflamació i el microbioma, les interaccions medicamentoses o els síndromes i complicacions geriàtriques en general. Amb la col·laboració de Fundación Huésped, aquesta jornada es celebrarà en anys alterns a Europa i Amèrica del Sud.

www.aginghiv.com

IV JORNADES DEL DIA MUNDIAL DE LA SIDA 2017

30/11/2017 - 01/12/2017

Hospital Son Llätzer. Palma de Mallorca

Aquestes sessions, dirigides a professionals d'atenció primària, tractaven sobre el calendari de vacunació

per a les persones VIH.

COMPROMÍS SOCIAL, ESDEVENIMENTS I FUNDRAISING

COMPROMÍS SOCIAL

AL LLARG DELS ANYS, S'HAN IMPULSAT
CAMPANYES DE CONSCIENCIACIÓ CONTRA:

LA **DISCRIMINACIÓ I L'ESTIGMA** I S'ORGANITZEN
ESDEVENIMENTS **BENÈFICS I ACCIONS** PER
CAPTAR FONS COMPTANT AMB LA **COLLABORACIÓ**
DE MÚLTIPLES INSTITUCIONS, EMPRESES I
PERSONALITATS.

COMPROMÍS SOCIAL

JORNADA RECERCA 360

El 30 d'octubre va tenir lloc la conferència “**Recerca 360**”, organitzada per la Fundació Lluita contra la Sida per compartir amb els socis i amb la societat en general alguns dels **projectes científics** que es porten a terme. L'acte es va celebrar a l'Auditori de La Pedrera, amb el suport de **Diari ARA i Fundació Catalunya-La Pedrera**.

RECERCA360°

Compartint la nostra lluita contra la sida.

30 d'octubre | 19h a 20.30h | La Pedrera, Barcelona

#parlemdelasida

El presentador de la jornada, que va comptar amb la participació de diversos metges i investigadors de la Fundació Lluita contra la Sida i de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa, va ser el periodista **Antoni Bassas**. L'esdeveniment, que també va comptar amb l'actuació del **Mag Lari**, es va cloure amb un refrigeri per a tots els assistents ofert per **Fundació Damm i Enrique Tomás**.

COMPROMÍS SOCIAL

#PARLEMDELASIDA

Una iniciativa de la Fundació per augmentar la **conscienciació pública** sobre el VIH/sida i facilitar que tothom pogués aportar el seu gra de sorra a la recerca, sumant-se a la lluita. La campanya, que constava de diverses accions de comunicació, es centrava en una pàgina de crowdfunding, **parlemdelasida.com**.

#parlemdelasida

**Suma't
a la lluita.**

www.parlemdelasida.com

COMPROMÍS SOCIAL

#NOCONDOMNOPARTY

amb Armand Basi

**NO CONDOM,
NO PARTY**

Armand Basi crea una samarreta solidària, sota el marc de la campanya #parlemdelasida. El **38% dels beneficis** de la seva venda es destina a la Fundació.

COMPROMÍS SOCIAL

2a PEOPLE IN RED

La 2a edició de la festa People in Red se celebra al **Palau Reial de Pedralbes** el dia 20 de novembre amb l'assistència de més de 550 persones. Obté **464.959€** per la lluita contra la sida. L'esdeveniment compta amb **Judit Mascó i Josep Puigbó** com a presentadors, i el vermell torna a ser el protagonista de la festa tant amb els detalls que tots els assistents inclouen al seu vestuari com pel seu predomini al menú dels 4 xefs amb Estrella Michelin: **Carles Gaig, Carles Abellán, Nandu Jubany i Hideki Matsuhisa**.

2a PEOPLE IN RED

COMPROMÍS SOCIAL

1 DE DESEMBRE

Com cada any, es promou la il·luminació en vermell d'edificis i monuments emblemàtics de Barcelona en el **Dia Mundial de la Sida**. Es crea un mapa virtual anomenat **“Red Route”** amb tots espais que participen: Ajuntament de Barcelona, i Palau de la Generalitat de Catalunya (il·luminats el 30 de novembre), el Liceu, CaixaFòrum, CosmoCaixa, Palau Macaya, Casa Batlló, El Corte Inglés de Diagonal, El Molino, El Palauet, Antiga Fàbrica Estrella Damm, Fundació Suñol, Recinte Modernista Sant Pau, Hotel Axel, Majestic Hotel & Spa Barcelona, Hotel W, Institut del Teatre, Pedralbes Centre, Teatre Lliure, Casa Vicens, Teatre Nacional de Catalunya, Hotel Sofia i el Poble Espanyol. S'il·luminen també els CaixaFòrum de Girona, Lleida, Tarragona, Madrid, Palma, Saragossa i Sevilla.

A més, i vinculat a aquesta acció, des de la Fundació s'organitza concurs **“Selfie per la sida”**: es tracta de fer-se una selfie davant d'un dels edificis il·luminats la tarda de l'1 de desembre, i penjar-la a les xarxes socials amb el hashtag #parlemdelasida. Entre tots els participants se sortegen diversos premis.

Per altra banda, i també un any més, els perruquers i el grup l'Oréal se sumen a la causa a través del programa de responsabilitat social **“Perruquers contra la sida”** i la seva campanya **#despeinatecontraelsida**.

El seu objectiu és conscienciar a la població, especialment als més joves, de la importància de la prevenció i de recaptar fons per a la lluita contra aquesta malaltia. Per col·laborar, cal penjar una foto a **Instagram entre l'1 i el 10 de desembre**, despenjant-se contra la sida: per cada foto, L'Oréal dona 1€ a la Fundació.

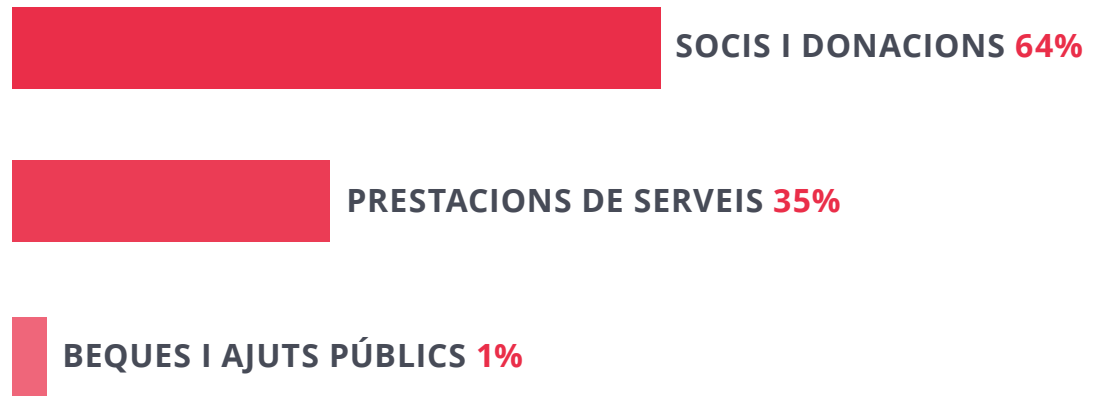

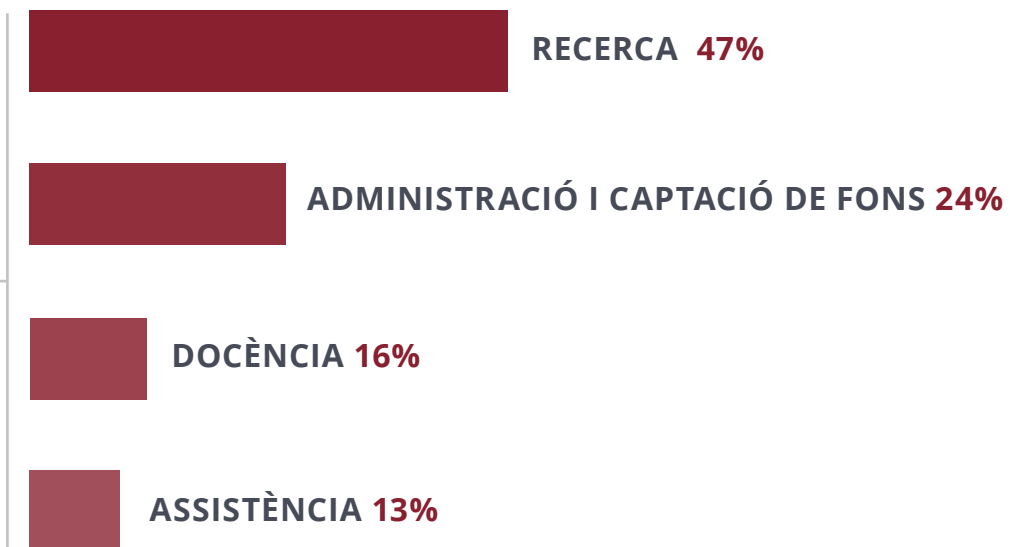
FINANÇAMENT I DADES ECONÒMIQUES

FINANÇAMENT I DADDES ECONÒMIQUES

INGRESSOS 3.712.009€

DESPESES 3.759.100€

Unitat Governança
Secretaria

COL·LABORA

COL·LABORA

Com a particular: pots fer una aportació, fer-te soci i participar a les activitats benèfiques que organitza la Fundació.

Com a empresa: pots col·laborar de manera permanent amb la Fundació, apadrinar un projecte de recerca o patrocinar un esdeveniment concret.

VOLS MÉS INFORMACIÓ?

Escriu-nos a comunicacio@flsida.org

Trobaràs aquestes i d'altres opcions a www.flsida.org

PRINCIPALS EMPRESES I INSTITUCIONS COL·LABORADORES 2017

ABBVIE
AIRBNB
ARA
AXEL HOTELS
BCN CHECKPOINT – PROJECTE DELS NOMS
BOIA NIT
BVLGARI
CELLER MARTÍN FAIXÓ
COMMON SENSE
DESVARÍO PRODUCCIONES
DIPUTACIÓ DE BARCELONA
EL PALACE BARCELONA
EL PALAUET
ELITE SPAIN
ENRIQUE TOMÁS
ESCOLA JAUME BALMES
ESTIVAL GROUP
EUROFIRMS
FOCUS
FRAIKIN
FUNDACIÓ BANCÀRIA “LA CAIXA”
FUNDACIÓ CATALUNYA – LA PEDRERA
FUNDACIÓ DAMM
FUNDACIÓ SUÑOL
GENERALITAT DE CATALUNYA – PALAU REIAL DE PEDRALBES
GILEAD
GLAXOSMITHKLINE
GRUP ANDREU
HOSPITAL GERMANS TRIAS I PUJOL
IGTP

INSTITUT DE RECERCA DE LA SIDA IRSI-CAIXA
JANSSEN
JUBANY
L'ORÉAL PROFESSIONNEL (PELUQUEROS CONTRA EL SIDA)
LUZ DE GAS
MAF (MAC AIDS FUND)
MAHALA COMUNICACIÓN
MEDIAPRO
MSD
OPTIONS
PFIZER
PLAYGROUND
PROVETSA
QÜESTIONS
RAC1
REPSOL
ROOM MATE HOTELS
SANT PAU, RECINTE MODERNISTA
S.C.P.F.
SEAT
SOFIA
SOHO HOUSE BARCELONA
STOCKCROWD
TONI SEGUÍ
TOTÉ VIGNAU
TOUS
UNIVERSITAT DE VIC – UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA
VIIV HEALTHCARE

ANNEXOS

ANNEXOS

PUBLICACIONES

Badia R, Pujantell M, Torres-Torronteras J, Menéndez-Arias L, Martí R, Ruzo A, Pauls E, Clotet B, Ballana E, Esté JA, Riveira-Muñoz E. [SAMHD1](#) is active in cycling cells permissive to HIV-1 infection. *Antiviral Res.* 2017 Mar 28;142:123-135. IF:4,909.

Cahn P, Kaplan R, Sax PE, Squires K, Molina JM, Avihingsanon A, Ratanasuwan W, Rojas E, Rassool M, Bloch M, Vandekerckhove L, Ruane P, Yazdanpanah Y, Katlama C, Xu X, Rodgers A, East L, Wenning L, Rawlins S, Homony B, Sklar P, Nguyen BY, Leavitt R, Tepler H; ONCEMRK Study Group. Raltegravir 1200 mg once daily versus raltegravir 400 mg twice daily, with tenofovir disoproxil fumarate and emtricitabine, for previously untreated HIV-1 infection: a randomised, double-blind, parallel-group, phase 3, non-inferiority trial. *Lancet HIV.* 2017;4. IF:44,002

Caínzos-Romero T, Sánchez-Trigo S, Marfil-Verchili S, Blanco J, Álvarez H, Mariño A, Sesma-Sanchez P, Llibre JM. Treatment of Chronic mucocutaneous candidiasis, an unsolved issue. Case Report and Literature Review. *Journal of Clinical and Cellular Immunology* 2017; 8:2.

Carrillo J, Negro E, Puig J, Molinos-Albert LM, Rodríguez de la Concepción ML, Curriu M, Massanella M, Navarro J, Crespo M, Viñets E, Millá F, Clotet B, Blanco J. Memory B cell dysregulation in HIV-1-infected individuals. *AIDS.* 2018;32:149-160. IF: 4,407

Casadellà M, Cozzi-Lepri A, Phillips A, Noguera-Julian M, Bickel M, Sedlacek D, Zilmer K, Clotet B, Lundgren JD, Paredes R; EuroSIDA in EuroCOORD. [Plasma HIV-1 Tropism and the Risk of Short-Term Clinical Progression to AIDS or Death.](#) *PLoS One.* 2017 Jan 27;12(1):e0166613. IF:3,54

Casadellà M, Paredes R. Deep sequencing for HIV-1 clinical management. *Virus Res* 2017 Jul 15;239:69-81.

Cid Silva P, Llibre JM, Fernández Bargiela N, Margusino-Framiñán L, Balboa Barreiro V, Pernas B, Martín Herranz I, Castro Iglesias A, Poveda E. Clinical experience with the integrase inhibitors dolutegravir and elvitegravir in HIV-infected patients: efficacy, safety and tolerance. *Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology* 2017;121:442-446.

Codoñer FM, Peña R, Blanch-Lombarte O, Jimenez-Moyano E, Pino M, Vollbrecht T, Clotet B, Martínez-Picado J, Draenert R, Prado JG. [Gag-protease coevolution analyses define novel structural surfaces in the HIV-1 matrix and capsid involved in resistance to Protease Inhibitors.](#) *Sci Rep.* 2017 Jun 16;7(1):3717.

Crespo M, Navarro J, Moreno S, Sanz J, Márquez M, Zamora J, Ocampo A, Iribaren J, Rivero A, Llibre JM. Hepatic Safety of Maraviroc in HIV -1-infected patients with hepatitis C and/or HBV co-infection. The Maraviroc Cohort Spanish Group. *Enf Infect Microbiol Clin* 2017;35(8):491-496. IF 1.53.

Echeverría P, Gómez-Mora E, Roura S, Bonjoch A, Puig J, Pérez-Alvarez N, Bayés-Genís A, Clotet B, Blanco J, Negrodo E. [Variable endothelial cell function restoration after initiation of two antiretroviral regimens in HIV-infected individuals.](#) *J Antimicrob Chemother.* 2017 Mar 22. IF:3.86.

Echeverría P, Bonjoch A, Puig J, Ornella A, Clotet B, Negrodo E. [Significant improvement in triglyceride levels after switching from ritonavir to cobicistat in suppressed HIV-1-infected subjects with dyslipidaemia.](#) *HIV Med.* 2017 Nov;18(10):782-786. IF 3.341.

Fumaz CR, Ayestaran A, Perez-Alvarez N, Muñoz-Moreno JA, Ferrer MJ, Negrodo E, Clotet B. [Clinical and Emotional Factors Related to Erectile Dysfunction in HIV-Infected Men.](#) *Am J Mens Health.* 2017 May;11(3):647-653. IF: 1.713.

Garcia-Vidal E, Castellví M, Pujantell M, Badia R, Jou A, Gomez L, Puig T, Clotet B, Ballana E, Riveira-Muñoz E, Esté JA. Evaluation of the Innate Immune Modulator Acitretin as a Strategy To Clear the HIV Reservoir. *Antimicrob Agents Chemother.* 2017 Oct 24;61(11). IF 4.415.

Gómez-Mora E, Massanella M, García E, Giles D, Bernadó M, Urrea V, Carrillo J, Ouchi D, Puig J, Negrodo E, Clotet B, Blanco J, Cabrera C. [Elevated humoral response to cytomegalovirus in HIV-infected individuals with poor CD4+ T-cell immune recovery.](#) *PLoS One.* 2017 Sep 21;12(9). IF 3.324.

Gómez-Mora E, Robert-Hebmann V, García E, Massanella M, Clotet B, Cabrera C, Blanco J, Biard-Piechaczyk M. [Brief Report: Impaired CD4 T-Cell Response to Autophagy in Treated HIV-1-Infected Individuals.](#) *J Acquir Immune Defic Syndr.* 2017 Feb 1;74(2):201-205 IF:3.86.

Gómez-Mora E, García E, Urrea V, Massanella M, Puig J, Negrodo E, Clotet B, Blanco J, Cabrera C. Preserved immune functionality and high CMV-specific T-cell responses in HIV-infected individuals with poor CD4(+) T-cell immune recovery. *Sci Rep.* 2017 Sep 15;7(1):11711.

Gómez-Mora E, Massanella M, García E, Giles D, Bernadó M, Urrea V, Carrillo J, Ouchi D, Puig J, Negrodo E, Clotet B, Blanco J, Cabrera C. Elevated humoral response to cytomegalovirus in HIV-infected individuals with poor CD4+ T-cell immune recovery. *PLoS One.* 2017;12. IF 3.234.

Guardo AC, Joe PT, Miralles L, Bargalló ME, Mothe B, Krasniqi A, Heirman C, García F, Thielemans K, Brander C, Aerts JL, Plana M; iHIVARNA consortium. [Preclinical evaluation of an mRNA HIV vaccine combining rationally selected antigenic sequences and adjuvant signals \(HTI-TriMix\).](#) *AIDS.* 2017 Jan 28;31(3):321-332. IF 4.407.

Juega-Mariño J, Bonjoch A, Pérez-Alvarez N, Negrodo E, Bayes B, Bonet J, Clotet B, Romero R. Prevalence, evolution, and related risk factors of kidney disease among Spanish HIV-infected individuals. *Medicine (Baltimore).* 2017 Sep;96(37):e7421. IF 2.133.

ANNEXOS

Llibre, JM. Time to get serious with HIV-1 resistance in sub-Saharan Africa. *Lancet Infectious Diseases* 2017;17(3):241–243. IF 19.446.

Margolis DA, Gonzalez-Garcia J, Stellbrink HJ, Eron JJ, Yazdanpanah Y, Podzamczar D, Lutz T, Angel JB, Richmond GJ, Clotet B, Gutierrez F, Sloan L, Clair MS, Murray M, Ford SL, Mrus J, Patel P, Crauwels H, Griffith SK, Sutton KC, Dorey D, Smith KY, Williams PE, Spreen WR. [Long-acting intramuscular cabotegravir and rilpivirine in adults with HIV-1 infection \(LATTE-2\): 96-week results of a randomised, open-label, phase 2b, non-inferiority trial.](#) *Lancet.* 2017 Sep 23;390(10101):1499-1510. IF 44.002.

Molinos-Albert LM, Bilbao E, Agulló L, Marfil S, García E, Concepción ML, Izquierdo-Useros N, Vilaplana C, Nieto-Garai JA, Contreras FX, Floor M, Cardona PJ, Martínez-Picado J, Clotet B, Villà-Freixa J, Lorizate M, Carrillo J, Blanco J. Pro-teoliposomal formulations of an HIV-1 gp41-based miniprotein elicit a lipid-dependent immunodominant response overlapping the 2F5 binding motif. *Sci Rep.* 2017 Jan 13;7:40800 IF: 5.47.

Molinos-Albert LM, Clotet B, Blanco J, Carrillo J. [Immunologic Insights on the Membrane Proximal External Region: A Major Human Immunodeficiency Virus Type-1 Vaccine Target.](#) *Front Immunol.* 2017 Sep 19;8:1154.

Moltó J, Rajoli R, Back D, Valle M, Miranda C, Owen A, Clotet B, Siccardi M. [Use of a physiologically based pharmacokinetic model to simulate drug-drug interactions between antineoplastic and antiretroviral drugs.](#) *J Antimicrob Chemother.* 2017 Mar 1;72(3):805-811 IF: 3.86.

Moltó J, Curran A, Miranda C, Challenger E, Santos JR, Ribera E, Khoo S, Valle M, Clotet B. Pharmacokinetics of darunavir/cobicistat and etravirine alone and co-administered in HIV- infected patients. *J Antimicrob Chemother.* 2017 Dec 11. doi: 10.1093/jac/dkx459. IF 4.919.

Moreno S, Antela A, García F, del Amo J, Boix V, Coll P, Fortuny C, Gómez Sirvent JL, Gutiérrez F, Iribarren JA, Llibre JM, López Bernaldo de Quirós JC, Losa JE, Lozano A, Meulbroek M, Olalla J, Pujol F, Pulido F, Crespo M, González García J, López Aldeguer J, Pérez Molina JA, Podzamczar D, Rivero A, Grupo Redactor de GESIDA/SEIMC. Executive summary: Pre-exposure prophylaxis for prevention of HIV infection in adults in Spain: July 2016. *Enferm Infecc Microbiol Clin.* 2017;35(6):377–383. IF 1.53.

Muñoz-Moreno JA, Prats A, Moltó J, Garolera M, Pérez-Álvarez N, Díez-Quevedo C, Miranda C, Fumaz CR, Ferrer MJ, Clotet B; TRIANT-TE Study Group. Transdermal rivastigmine for HIV-associated cognitive impairment: A randomized pilot study. *PLoS One.* 2017 Aug 30;12(8):e0182547. IF 3.234.

Negredo E, Estrada V, Domingo P, Gutiérrez MD, Mateo GM, Puig J, Bonjoch A, Ornelas A, Echeverría P, Estany C, Toro J, Clotet B. Switching from a ritonavir-boosted PI to dolutegravir as an alternative strategy in virologically suppressed HIV-infected individuals. *J Antimicrob Chemother.* 2017 Mar 1;72(3):844-849. IF:3.86.

Negredo E, Domingo P, Gutiérrez F, Galindo MJ, Knobel H, Lozano F, Martínez E, Masiá M, Polo R, Estrada V. Executive summary of the consensus document on osteoporosis in HIV-infected individuals. *Enferm Infecc Microbiol Clin.* 2017;31. pii: S0213-005X(17)30130-1. IF 1.53.

Noguera-Julian M, Edgil D, Harrigan PR, Sandstrom P, Godfrey C, Paredes R. [Next-Generation Human Immunodeficiency Virus Sequencing for Patient Management and Drug Resistance Surveillance.](#) *J Infect Dis.* 2017 Dec 1;216(suppl_9):S829-S833. IF 6.344.

Noguera-Julian M, Guillén Y, Peterson J, Reznik D, Harris EV, Joseph SJ, Rivera J, Kannanganat S, Amara R, Nguyen ML, Mutembo S, Paredes R, Read TD, Marco-ni VC. Oral microbiome in HIV-associated periodontitis. *Medicine (Baltimore).* 2017 Mar;96(12):e5821. IF 2.133.

Orkin C, Molina JM, Negredo E, Arribas JR, Gathe J, Eron JJ, Van Landuyt E, Lat-houwers E, Hufkens V, Petrovic R, Vanveggel S, Opsomer M; EMERALD study group. Efficacy and safety of switching from boosted protease inhibitors plus emtricitabine and tenofovir disoproxil fumarate regimens to single-tablet darunavir, cobicistat, emtricitabine, and tenofovir alafenamide at 48 weeks in adults with virologically suppressed HIV-1 (EMERALD): a phase 3, randomised, non-inferiority trial. *Lancet HIV.* 2018;5:e23-e34.

Paredes R, Tzou PL, van Zyl G, Barrow G, Camacho R, Carmona S, Grant PM, Gupta RK, Hamers RL, Harrigan PR, Jordan MR, Kantor R, Katzenstein DA, Kuritzkes DR, Maldarelli F, Otelea D, Wallis CL, Schapiro JM, Shafer RW. [Collaborative update of a rule-based expert system for HIV-1 genotypic resistance test interpretation.](#) *PLoS One.* 2017 Jul 28;12(7):e0181357. IF 3.234.

Pastor L, Casellas A, Rupérez M, Carrillo J, Maculuvé S, Jairoce C, Paredes R, Blanco J, Naniche D. [Interferon- \$\gamma\$ -Inducible Protein 10 \(IP-10\) as a Screening Tool to Optimize Human Immunodeficiency Virus RNA Monitoring in Resource-Limited Settings.](#) *Clin Infect Dis.* 2017 Oct 30;65(10). IF 8.736.

Perez-Molina JA, Rubio R, Rivero A, Pasquau J, Suárez-Lozano I, Riera M, Estébanez M, Palacios R, Sanz-Moreno J, Troya J, Mariño A, Antela A, Navarro J, Esteban H, Moreno S; GeSIDA 7011 Study Group. [Simplification to dual therapy \(atazanavir/ritonavir+lamivudine\) versus standard triple therapy \[atazanavir/ritonavir+two nucleos\(t\)ides\] in virologically stable patients on antiretroviral therapy: 96 week results from an open-label, non-inferiority, randomized clinical trial \(SALT study\).](#) *J Antimicrob Chemother.* 2017 Jan;72(1):246-253. Epub 2016 Sep 13. IF 4.919.

Poveda E, Hernández-Quero J, Pérez-Elías MJ, Ribas MA, Martínez-Madrid OJ, Flores J, Navarro J, Gutiérrez F, García-Deltoro M, Imaz A, Ocampo A, Artero A, Blanco F, Bernal E, Pasquau J, Mínguez-Gallego C, Pérez N, Aiestaran A, García F, Paredes R; PROTEST study group. Genotypic tropism testing of proviral DNA to guide maraviroc initiation in aviraemic subjects: 48-week analysis of results from the PROTEST study. *HIV Med.* 2017 Aug;18(7):482-489. IF 3.341.

ANNEXOS

Pujantell M, Riveira-Muñoz E, Badia R, Castellví M, Garcia-Vidal E, Sirera G, Puig T, Ramirez C, Clotet B, Esté JA, Ballana E. RNA editing by ADAR1 regulates innate and antiviral immune functions in primary macrophages. *Sci Rep.* 2017 Oct 17;7(1).

Pulido F, Ribera E, Lagarde M, Pérez-Valero I, Palacios R, Iribarren JA, Payeras A, Domingo P, Sanz J, Cervero M, Curran A, Rodríguez-Gómez FJ, Téllez MJ, Ryan P, Barrufet P, Knobel H, Rivero A, Alejos B, Yllescas M, Arribas JR; DUAL-GESIDA-8014-RIS-EST45 Study Group. Dual Therapy With Darunavir and Ritonavir Plus Lamivudine vs Triple Therapy With Darunavir and Ritonavir Plus Tenofovir Disoproxil Fumarate and Emtricitabine or Abacavir and Lamivudine for Maintenance of Human Immunodeficiency Virus Type 1 Viral Suppression: Randomized, Open-Label, Noninferiority DUAL-GESIDA 8014-RIS-EST45 Trial. *Clin Infect Dis.* 2017;65(12):2112-2118. IF 8.736.

Richarz N, Olivé A, Gomez M, Llibre JM, Bielsa-Marsol I. Eosinophilic fasciitis with severe central and peripheral nervous system, pulmonary and intestinal involvement. *Journal of Investigational Allergology and Clinical Immunology* 2017.

Roen A, Laut K, Pelchen-Matthews A, Borodulina E, Caldeira L, Clarke A, Clotet B, d'Arminio Monforte A, Fätkenheuer G, Gatell Artigas JM, Karpov I, Kuznetsova A, Kyselyova G, Mozer-Lisewska I, Mulcahy F, Ragone L, Scherrer A, Uzdaviniene V, Vandekerckhove L, Vannappagari V, Ostergaard L, Mocroft A; EuroSIDA study. Abacavir usage patterns and hypersensitivity reactions in the EuroSIDA cohort. *HIV Med.* 2017 Dec 22. IF 3.341.

Rosás-Umbert M, Mothe B, Noguera-Julian M, Bellido R, Puertas MC, Carrillo J, Rodriguez C, Perez-Alvarez N, Cobarsí P, Gomez CE, Esteban M, Jiménez JL, García F, Blanco J, Martinez-Picado J, Paredes R, Brander C. [Virological and immunological outcome of treatment interruption in HIV-1-infected subjects vaccinated with MVA-B.PLoS One.](#) 2017 Sep 27;12(9). IF 3.234.

Roure S, Valerio L, Pérez-Quílez O, Fernández-Rivas G, Martínez-Cuevas O, Alcántara-Román A, Viasus D, Pedro-Botet ML, Sabrià M, Clotet B. [Epidemiological, clinical, diagnostic and economic features of an immigrant population of chronic schistosomiasis sufferers with long-term residence in a non-endemic country \(North Metropolitan area of Barcelona, 2002-2016\).](#) *PLoS One.* 2017 Sep 27;12(9). IF 3.234.

Ruiz-Riol M, Berdnik D, Llano A, Mothe B, Gálvez C, Pérez-Álvarez S, Oriol-Tordera B, Olvera A, Silva-Arrieta S, Meulbroek M, Pujol F, Coll J, Martinez-Picado J, Ganoza C, Sanchez J, Gómez G, Wyss-Coray T, Brander C. Identification of Interleukin-27 (IL-27)/IL-27 Receptor Subunit Alpha as a Critical Immune Axis for *In Vivo* HIV Control. *J Virol.* 2017 Jul 27;91(16).

Saumoy M, Llibre JM, Terrón A, Knobel H, Arribas JR, Domingo P, Arroyo-Manzano D, Rivero A, Moreno S, Podzamczar D. Maraviroc once-daily: experience in routine clinical practice. *AIDS Research and Human Retroviruses* 2017;33(1):29-32. IF 2.325.

Schalkwijk S, Colbers A, Konopnicki D, Gingelmaier A, Lambert J, van der Ende M, Moltó J, Burger D; Pharmacokinetics of newly developed antiretroviral agents in HIV-infected pregnant women (PANNA) Network. Lowered Rilpivirine Exposure During the Third Trimester of Pregnancy in Human Immunodeficiency Virus Type 1-Infected Women. Clin Infect Dis. 2017 Oct 15;65(8):1335-1341. IF 8.736.

Schultze A, Paredes R, Sabin C, Phillips AN, Pillay D, Mackie N, Castagna A, Chadwick D, Falconer K, Geretti AM, Post FA, Hill T, Kirk O, Pozniak A, Nelson M, Tostevin A, Dunn D, Lundgren J, Cozzi-Lepri A. [The association between detected drug resistance mutations and CD4+ T-cell decline in HIV-positive individuals maintained on a failing treatment regimen.](#) Antivir Therapy. 2017 Jun 19. IF 2.916.

Stella-Ascariz N, Arribas JR, Paredes R, Li JZ. [The Role of HIV-1 Drug-Resistant Minority Variants in Treatment Failure.](#) J Infect Dis. 2017 Dec 1;216(suppl_9):S847-S850. IF 6.344.

Wensing AM, Calvez V, Günthard HF, Johnson VA, Paredes R, Pillay D, Shafer RW, Richman DD. [2017 Update of the Drug Resistance Mutations in HIV-1.](#) Top Antivir Med. 2017 Dec /Jan ; 24(4):132-133.

Williams B, Ghosh M, Boucher CAB, Bushman F, Carrington-Lawrence S, Collman RG, Dandekar S, Dang Q, Malaspina A, Paredes R, Wilson CC, Nowak P, Klatt NR, Lagenaar L, Landay AL. [A Summary of the Second Annual HIV Microbiome Workshop.](#) AIDS Res Hum Retroviruses. 2017 Dec;33(12):1258-1264. IF 2.325.

COMUNICACIONES A CONGRESSOS

Ballana E, Pujantell M, Franco S, Riveira-Muñoz E, Badia R, Clotet B, Tural C, Martínez MA, Esté JA. MDA5 BLOCKS HCV BUT NOT HIV-1 REPLICATION IN PARENTAL AND RIG-I-DEFECTIVE HEPATOMA CELLS .23rd Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. February 13-16, Seattle ,USA.

Blanch-Lombarte O, Santos JR, Peña R, Jiménez-Moyano E, Ruiz A, Paredes R, Clotet B, Prado J. HIV-1 Gag reduce PI-susceptibility in the absence of protease resistance mutations. IX Congreso GeSIDA. 28 Noviembre- 1 Diciembre, 2017. Vigo, España.

Blanch-Lombarte O, Santos JR, Peña R, Jiménez-Moyano E, Ruiz A, Paredes A, Clotet B and Prado J. Virological failure to protease inhibitors in Monotherapy is linked to the presence of signature mutations in Gag without changes in HIV-1 replication. 15th European meeting on HIV-1 and Hepatitis. 7-9 Junio, 2017. Roma, Italia.

Bonjoch A, Negredo E, Langohr K, Pérez-Alvárez N, Estany C, Puig J, Echeverría P, Rosales J, Clotet B, Gómez B. Risk of progression to osteoporosis in HIV-infected subjects and role of protease inhibitors. 2nd European Workshop Internacional Healthy Living with HIV. Septiembre 2017. Barcelona, Espanya. (Oral Presentation 38).

COMUNICACIONES A CONGRESOS

Bonjoch A, Negrodo E, Langohr K, Pérez-Alvarez N, Estany C, Puig J, Echeverría P, Rosales J, Clotet B, Gómez G. Rate of Progression to Osteoporosis in a Large Cohort of HIV-Infected Subjects. 2nd European Workshop on Healthy Living with HIV, Barcelona, Spain, 15-16, September 2017. (Oral presentation 38)

Carrillo J, Negrodo E, Puig J, Molinos-Albert LM, Rodríguez de la Concepción ML, Curriu M, Massanella M, Navarro J, Crespo M, Viñets E, Millá F, Clotet B, Blanco J. Memory B cell dysregulation in HIV-1 infected Individuals. IX GESIDA 2017. 28 November- 1 December, 2017. Vigo, España.

Casadellà M, Noguera-Julián M, Santos JR, Rivera J, Micán R, Antela A, Portilla J, Sanz J, Gutiérrez M, Montero-Alonso M, Navarro J, Gutiérrez F, Valcarce N, Ocampo A, Pérez-Martínez L, García-Vallecillos C, Dronza F, Imaz A, Iribarren JA, Hernández Quero J, Villar J, Barrufet P, and Paredes R on behalf of the INSTINCT study group. Resistencias primarias a inhibidores de la integrasa en España (2015-2016). Estudio INSTINCT. 2nd Spanish HIV Clinical Forum - Integrase Inhibitors, 10-11 Maig, 2017. Málaga, España.

Casadellà M, Santos JR, Noguera-Julian M, González J, Antela A, Portilla J, Sanz J, Gutiérrez M, Montero-Alonso M, Navarro J, Gutiérrez F, Mariño A, Ocampo A, Blanco JR, Pasquau J, Moreno S, Podzamczar D, Iribarren JA, Hernández Quero J, Knobel H, Force L, and Paredes R on behalf of the INSTINCT study group. Primary Resistance to Integrase Strand-Transfer Inhibitors in Spain, 2015-2016. 15th European Meeting on HIV & Hepatitis – Treatment Strategies & Antiviral Drug Resistance. 7 - 9 Juny, 2017. Rome, Italy. (Poster 68)

Codoñer F, Peña R, Jimenez-Moyano E, Pino M, Vollbrecht T, Clotet B, Martinez-Picado J, Draenert R and Prado J. Gag-protease coevolution analyses define structural surfaces in the HIV-1 matrix and capsid involved in resistance to Protease Inhibitors. 15th European meeting on HIV-1 and Hepatitis. 7-9 Junio, 2017. Roma, Italia.

Echeverría P, Bonjoch A, Puig J, Ornella A, Clotet B, Negrodo E. Significant Improvement of Triglyceride Levels After Switching Ritonavir to Cobicistat in Suppressed HIV-1-Infected Subjects with Dyslipidemia. XX Simposium Internacional de VIH. 3-4 Marzo, 2017. Castelfells, España. Poster presentation.

Echeverría P, Bonjoch A, Puig J, Estany C, Ornella A, Clotet B, Negrodo E. Retrospective Observational Study to Define the Prevalence of Sarcopenia in HIV-Infected Patients. International Conference on Frailty & Sarcopenia Research. ICFSR 2017. April 27-29, 2017. Poster Presentation 040.

Echeverría P, Puig J, Bonjoch A, Estany C, Pérez-Alvarez N, Clotet B, Negrodo E. Impact of a mobile health application (“App”) on clinical outcome and satisfaction of older HIV-infected patients. 2nd European Workshop Internacional Healthy Living with HIV. Septiembre 2017. Barcelona, España. (Poster Presentation 37)

COMUNICACIONES A CONGRESOS

Echeverría P; Bonjoch A, Puig J, Ornella A, Clotet B, Negro E. Influence of HIV Infection on the Development of Sarcopenia in HIV-Infected Subjects. 19th International Workshop on Co-morbidities and Adverse Drug Reactions in HIV. 23 - 25 October 2017. Milan, Italy. Oral Presentation.

Echeverría P, Puig J, Bonjoch A, Estany C, Pérez-Alvarez N, Clotet B, Negro E. Impact of a Mobile Health Application on Clinical Outcome and Satisfaction of Older HIV-Infected Patients as an Emerging Tool for Care, Education and Prevention. 19th International Workshop on Co-morbidities and Adverse Drug Reactions in HIV Milan, Italy. 23 - 25 October 2017. (Poster Presentation P05)

Franco S, Díez L, López J, Clotet B, Tural C, Martínez MA. Resistant mutations at baseline do not predict the response to new DAAs in HCV/HIV-1 coinfecting patients with advanced liver fibrosis. XIV Congreso Nacional de Virología. 11-14 de junio de 2017. Cadiz, España.

Gálvez C, Dalmau J, Urrea V, Clotet B, Leal M, García F, Martínez-Picado J, Salgado M. Chronically Treated HIV+ Subjects Can Naturally Harbor Extremely Low Viral Reservoir. 8th HIV Persistence during Therapy Workshop. Diciembre 12-15, 2017. Miami, USA.

Gonzalez-Cao M, Martínez-Picado J, Provencio M, Clotet B, Juan O, Dalmau J, Moran T, Meyerhans A, J Castro J, Blanco J, Bernabe R, Karachaliou N, García-Corbacho J, Blanco R, Brander C, Carrillo J, Molina MA, Rosell R on behalf of the Spanish Lung Cancer Group. A phase II exploratory study of durvalumab (MEDI4736) in HIV-1 patients with advanced solid tumors. ESMO 2017. 8 y 9 de septiembre. Madrid, España.

Guillén Y, Noguera-Julian M, Rivera J, Casadellà M, Rocafort M, Parera M, Rodríguez C, Carrillo J, Mothe B, Coll J, Navarro J, Crespo M, Brander C, Negro E, Blanco J, Calle ML, Clotet B, Paredes R, The Meta-HIV Study Group. Nadir CD4+ T-cell count strongly predicts gut dysbiosis in HIV infection. International AIDS Society 2017. October 12, 2017. Paris, France.

Gonzalez-Cao M, Martínez-Picado J, Provencio M, Pulla M, Clotet B, Juan O, Dalmau J, Moran T, Meyerhans A, De Castro J, Blanco J, Bernabe R, Caro R, Karachaliou N, García-Corbacho J, Molina MA, Brander C, Rosell R.1208TiP - A phase II exploratory study of durvalumab (MEDI4736) in HIV-1 patients with advanced solid tumors. ESMO 2017. 8-12 September 2017. Madrid, España.

Gómez-Mora E, García E, Urrea V, Massanella M, Puig J, Negro E, Clotet B, Blanco J, Cabrera C. Preserved immune functionality and high CMV-specific T-cell responses in HIV-infected individuals with poor CD4+ T-cell immune recovery. IX Congreso GeSIDA. 28 November- 1 December 2017. Vigo, España.

COMUNICACIONES A CONGRESOS

Juega J, Bonjoch A, Negrodo E, Perez-Alvarez N, Perez V, Romero R, Bonet J. Estudio de la relación entre enfermedad renal, hallazgos histológicos y patrón de peptidoma urinario en pacientes con infección por el VIH. Comunicación Oral. XLVII Congreso Nacional de la S.E.N. 6-9 Octubre, 2017. Burgos, Espanya.

Langohr K, Pérez-Álvarez N, Negrodo E, Bonjoch A, Rué M, Geskus R, Gómez G. A Multi-state Model for the Progression to Osteopenia and Osteoporosis Among HIV-Infected Patients. 9th Conference of the Eastern Mediterranean Region and the Italian Region of the International Biometric Society, 2017. Thessaloniki, Greece at 8-12 May 2017. Oral presentation.

Llibre JM, Hung C, Brinson C, Castelli F, Girard P, Kahl L, Blair E, Wynn B, Vandermeulen K, Aboud M. Phase III SWORD 1&2: Switch to DTG+RPV maintains virologic suppression through 48 wks. CROI 2017 Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. February 13-16, 2017. Seattle, USA. (Oral presentation 44LB)

Llibre JM, Esteve A, Miro JM, Mateo G, Curran A, Podzamczar D, Riera M, Homar F, Force L, for the the PISCIS Cohort Study Group. Discontinuation of DTG, EVG/C, and RAL due to toxicity in a prospective cohort. CROI 2017 Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. February 13-16, 2017. Seattle, USA. (Poster 651)

Llibre JM, Hung C, Brinson C, Castelli F, Girard P, Kahl L, Blair E, Wynne B, Vandermeulen K, Aboud M. Phase III SWORD 1&2: Switch to DTG+RPV maintains virologic suppression through 48 Wks. Korean Society for Chemotherapy - 2017 Spring Meeting.

Llibre JM, Hung C-C, Brinson C, Castelli F, Girard P-M, Kahl LP, Blair E, Wynne B, Vandermeulen K, Aboud M. Fase III SWORD-1&2: El cambio a DTG + RPV mantiene la supresión virológica a 48 semanas. IX Congreso Nacional GeSIDA Vigo 2017. Grupo de Estudio SIDA, SEIMC. 28 novembre-1 diciembre 2017. Vigo, Espanya. (P-181)

Loste C, Clotet B, Echeverría P, Rosales J, Bonjoch A, Puig J, Negrodo E. TBS para la evaluación de la microarquitectura ósea en pacientes infectados por el VIH en seguimiento en el Hospital Germans Trias i Pujol. The 19th International Workshop on Comorbidities and Adverse Drug Reactions in HIV will take place at the Milano Congressi. 23 - 25 October 2017. Milan, Italy.

Marfil S, Hebman V, Marrero-Hernandez S, Márquez-Arce D, Cabrera-Rodríguez R, Varela MS, Casado C, Cabrera C, Urrea V, Pernas M, Clotet B, López-Galíndez C, Biard-Piechazyck M, Valenzuela A, Blanco J. A phase II exploratory study of durvalumab (MEDI4736) in HIV-1 patients with advanced solid tumors. IX Congreso GeSIDA. 28 November- 1 December 2017. Vigo, España.

Martin-Iguacel R, Rasmussen L, Omland L, Søndergaard J, Jensen J, Llibre JM, Johansen I, Obel N, Pedersen C. Are there opportunities for Earlier HIV Testing and diagnosis in primary health care?. 16th European AIDS Conference. October 25-27, 2017. Milan, Italy. (PE23/30)

COMUNICACIONES A CONGRESOS

Moron-Lopez S, Dalmau J, Urrea V, Lopez M, Puertas MC, Mothe B, Brander C, Esteller M, Berdasco M, Martinez-Picado J. Genome-wide methylation is associated with HIV-1 infection and disease progression (Abstract 228). 23rd Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. Febrer 13-16, 2017. Seattle, USA.

Mothe B, Moltó J, Manzardo C, Coll J, Puertas MC, Martinez-Picado J, Hanke T, Clotet B, Brander C. Viral control induced by HIVCONSV vaccine & romidepsin in early treated individuals (Abstract 119LB). 23rd Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. Febrer 13-16, 2017. Seattle, USA.

Muñoz-Moreno JA. Measuring Cognitive Changes in HIV Infection: Size Really Matters. 10th International Symposium on Neuropsychiatry and HIV. May 26-27, 2017, Barcelona, Spain (Plenary Session).

Navarro J, Santos JR, Silva A, Burgos J, Falcó V, Willekens R, Ribera E, Ocaña I, Imaz A, Curran A. Efficacy of once-daily dolutegravir plus boosted-darunavir as a switch strategy in HIV-infected heavily-treated patients. 16th EACS Conference, October 25-27, 2017. Milan, Italy. (Poster PE9/93)

Negredo E, Loste C, Saiz M, Puig J, Muñoz-Moreno JA, Lemos B, Estany C, Matarrodona M, Echeverría P, Bonjoch A, Clotet B. Aging in HIV-infected and uninfected populations: A comprehensive geriatric assessment. The 19th International Workshop on Comorbidities and Adverse Drug Reactions in HIV will take place at the Milano Congressi. 23 – 25 October 2017. Milan, Italy.

Negredo E, Bonjoch B, Langohr K, Estany C, Puig J, Pérez-Alvárez N, Rosales J, Clotet B, Gómez G. Progression to Osteoporosis in a large cohort of HIV-infected subjects. 19th International Workshop on Comorbidities & Adverse Drug Reactions in HIV. 23-25 October 2017. Milan, Italy.

Negredo E, Echeverría P, Puig J, Bonjoch A, Muñoz-Moreno JA, Lemos B, Estany C, Clotet C. Comprehensive and multidisciplinary assessment of HIV-infected population aged 60 years or older. Over60 cohort. 2nd European Workshop Internacional Healthy Living with HIV. Septiembre 2017. Barcelona, Espanya. (Oral Presentation 39)
Negredo E, Loste C, Sáiz M, Puig J, Muñoz-Moreno JA, Lemos B, Estany C, Matarrodona M, Echeverría P, Bonjoch A, Clotet B. Comprehensive and multidisciplinary assessment of HIV-infected population aged 60 years or older (Over60 cohort). 19th International Workshop on Co-morbidities and Adverse Drug Reactions in HIV. 23 - 25 October 2017. Milan, Italy. (Poster Presentation P06)

Oriol-Tordera B, Berdasco M, Llano A, Mothe B, Carrillo J, Galvez C, Blanco J, Martinez-Picado J, Ganoza C, Clotet B, Calle ML, Sanchez-Pla A, Sanchez J, Ruiz-Riol M, Esteller M, Brander C. DNA methylation profiles identify epigenetically regulated host factors associated with immune control of HIV infection. EMBO Conference on Epigenetics and Infection 2017. 13-16 juny, 2017. Paris, France.

COMUNICACIONES A CONGRESOS

Orkin C, Llibre JM, Kahl L, Blair E, Wynne B, Curtis L, Angelis K, Aboud M, Gartland M. Renal, Inflammatory and Bone Biomarkers Following Switch to the DTG + RPV 2-Drug Regimen: The SWORD-1 and SWORD-2 Studies. 16th European AIDS Conference. October 25-27, 2017. Milan, Italy. (BPD2/10)

Perez-Alvarez N, Vegas E, Estany C. Machine learning analysis for assessing body composition and bone mass in HIV infected patients. 9th meeting of the Eastern Mediterranean Italian Region International Biometric Society (EMR-IBS). 8-12 Mayo 2017, Thessaloniki, Greece.

Pujantell M, Badia R, Torres-Torronteras J, Menéndez-Arias L, Martí R, Ruzo A, Pauls E, Clotet B, and Esté JA, Riveira-Muñoz E. Activity of SAMHD1 in cycling cells permissive to HIV-1 infection. ICAR 2017. Atlanta, USA.

Rosás M, Mothe B, Hancock G, Yang H, Manzardo C, Coll P, Brander C and Dorrell L. Early cART of HIV-1 infected subjects preserves an=viral func=on of CD8+ T cells. 23rd Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. Febrer 13-16, 2017. Seattle, USA.

Rocafort M, Noguera-Julian M, Guillén Y, Parera M, Casadellà M, Bravo I, Coll J, Blanco J, Clotet B, Paredes R. Human Gut Microbial Gene Richness Correlates with HIV infection. 23rd Conference on Retroviruses and Opportunistic Infections. Febrer 13-16, 2017. Seattle, USA.

Ruiz A, Blanch-Lombarte O, Jimenez-Moyano E, Peña R, Genescà M, Goulder P, Clotet B, Prado J. Kinetics of CTL recognition of latently infected cells after HIV-1 inducible reactivation. IX Congreso Nacional GeSIDA. 28 Noviembre- 1 Diciembre. Vigo, España. Poster-Oral (PO-16)

Ruiz A, Blanch-Lombarte O, Jimenez-Moyano E, Peña R, Genescà M, Goulder P, Clotet B, Prado J. Rapid CTL recognition of HIV-1 latently infected cells depends on the levels of inducible viral reactivation and CTL activation status. HIV Cure & Cancer Forum. 22-23 de juliol, 2017. Paris, France. Poster (PB20#128)

Ruiz A, Blanch-Lombarte O, Jimenez-Moyano E, Peña R, Genescà M, Goulder P, Clotet B, Prado J. Rapid CTL recognition of HIV-1 latently infected cells depends on the levels of inducible viral reactivation and CTL activation status. 9th IAS Conference on HIV Science. 22-23 de juliol, 2017. Paris, France. Poster (MOLBPEA15)

Santos JR, González J, Antela A, Portilla J, Sanz J, Gutiérrez M, Montero-Alonso M, Navarro J, Gutiérrez F, Mariño A, Ocampo A, Blanco JR, Pasquau J, Moreno S, Po-dzamczar D, Iribarren JA, Hernández Quero J, Knobel H, Force L, Casadellà M, and Paredes R on behalf of the INSTINCT study group. REASONS FOR INTEGRASE STRAND TRANSFER INHIBITORS DISCONTINUATION IN SPAIN (INSTINCT study). 15th European Meeting on HIV & Hepatitis – Treatment Strategies & Antiviral Drug Resistance. 7 - 9 Juny, 2017. Rome, Italy. (Poster 81)

ESTUDIS

ESTUDIS INTERNS

La Fundació desenvolupa la seva recerca participant en estudis d'altres promotors però alhora promovent ella mateixa estudis clínics que volen donar resposta a interrogants encara no resolts.

En concret, ha promogut els estudis següents durant l'any 2017:

Assaigs clínics

RALATOR: 2015-002682-30, NCT02577042

Estudi de l'efecte de l'atorvastatina per reduir la inflamació relacionada amb l'envel·liment en pacients infectats pel VIH majors de 60 anys que reben un règim basat en inhibidors de la proteasa, en comparació amb un règim basat en raltegravir.

DOLAM: 2015-000274-35

Assaig clínic obert, aleatoritzat i controlat per avaluar la seguretat, tolerabilitat i eficàcia de dues estratègies de simplificació basades en dolutegravir en pacients infectats per VIH amb supressió virològica sostinguda: estudi DOLAM.

RAGTIME

Assaig clínic aleatoritzat, doble cec, controlat amb placebo per avaluar l'efecte en el temps de la intensificació amb raltegravir (1.200 mg QD) en la composició de la microbiota intestinal en subjectes amb infecció crònica per VIH-1.

Estudis observacionals

CONTROLLERS

Estudi de cohorts: pacients VIH-positius controladors d'elit i no progressors. Seguitament prospectiu.

LATE PROGRESSORS

Caracterització dels factors immunològics, genètics i virals que determinen la pèrdua del control de la infecció pel VIH en la població de progressors lents (LTNP).

EARLY-CART

Cohort d'individus amb infecció aguda / recent de VIH-1 que comencen una teràpia antiretroviral.

ESTUDIS

ARBRE: FLS-ANT-2015-01

Estudi Exploratori Observacional Prospectiu per Valorar l'impacte de la Teràpia antiretroviral d'Última Generació sobre el Funcionament Cerebral.

OVER-60

Envelliment de la població amb infecció pel VIH. Cohort de pacients amb infecció pel VIH de 60 anys d'edat o més.

INSTINCT: FLS-INI-2014-01

Ús i efectivitat dels Inhibidors de la Integrasa a Espanya (INSTINCT).

VPH-pulmó

Estudi de prevalença d'infecció pel virus del papil·loma humà (VPH) en càncers de pulmó de pacients infectats pel virus de la immunodeficiència humana (VIH). Expressió de l'antigen-p16 i oncogèn E6.

APP-Age

Estudi pilot per avaluar el impacte en els resultats clínics i la satisfacció dels pacients d'una edat igual o superior a 60 anys infectats pel VIH, mitjançant una aplicació de salut instal·lada al mòbil (App) com a eina d'ajuda per a la cura, l'educació i la prevenció.

AGE +/-

Envelliment a la població infectada pel VIH i a la no infectada.

COBI_Switch

Estudi retrospectiu observacional per avaluar els canvis en el perfil lipídic després del canvi d'un règim basat en darunavir / ritonavir per darunavir / cobicistat en pacients infectats pel VIH amb supressió virològica.

Microvesícules

Microvesícules en la cèl·lula tubular renal: patró diferencial sota tractament amb TDF versus TAF.

SARCO/FRAILITY-HIV

Estudi per avaluar la prevalença de la sarcopènia i fragilitat en pacients infectats pel VIH així com el benefici d'una dieta recomanada i exercici en el maneig de la sarcopènia i fragilitat en pacients infectats pel VIH.

REMONO

Monoteràpia amb darunavir/cobicistat com a estratègia de simplificació en la pràctica clínica habitual: estudi observacional.

ESTUDIS MONITORITZATS PER L'FLS AMB PROMOTOR EXTERN

La CRO de l'FLS ha monitoritzat també 13 estudis d'altres àrees (no s'especifiquen per ser subjectes de confidencialitat).

ESTUDIS EXTERNS

La Unitat VIH i la Fundació han participat durant el 2017 en 39 estudis amb promotor extern (no s'especifiquen per ser subjectes de confidencialitat). Aquests estudis inclouen assaigs clínics de totes les fases, estudis observacionals i estudis de cohorts.

MEMÒRIA 2017

@FLSida

@FLSida

FLSida

lluitacontralasila

FUNDACIÓ LLUITA CONTRA LA SIDA
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol
Ctra. de Canyet, s/n · 08916 Badalona

Tel. [34] 93 465 78 97
Fax: [34] 93 465 76 02
Mail: info@flsida.org

www.flsida.org

FUNDACIÓ LLUITA
CONTRA LA SIDA